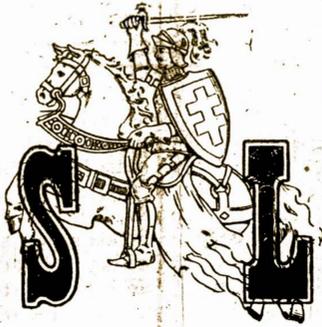

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 39 Vol. X.

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 28 d. Rugsėjo (September), 1922

KAINA 5 CENTAL

10 Metai

ASKENAZY'O PROTESTAS PRIEŠ LIETUVŲ SKUNDĄ TAPO ATMESTAS. BUVĖS VYSKUPU, BANDURSKI, ATVYKO LIET. KAIPU KUNIGAS.

Suvienytos valstijos paskyrė ambasadorium Baltiko valstībėms F. W. B. Colemaną. Prezidentas antru kartu uždėjo veto ant kareivių bonų biliaus. Vokietija mokės mokintojams algas grūdais. Afrikoj panika dėl saulės užtemimo. Meška užpuolė žmogų. Danskas skundžiasi ant Lenkijos ir Francuzijos.

ASKENAZY'O PROTESTAS ATMESTA.

Geneva, Šveicarijoj. Lietuviams įteikus Tautų Sąjungos posėdžiuose skundą prieš lenkus už persekiojimą lietuvius Vilniaus apyrbėje, Askenazy karštai protestavo prieš tą lietuvių skundą ir reikalavo jį atmesti, arba atidėti šalin, be apšaukimo kada jis turėtų būti svarstomu. Posėdis vienok tą jo protestą atmetė, ir lietuvių skundą įrašė į posėdžių programą.

BANDURSKI LIETUVON ATVYKO KAIPU KUNIGAS.

Dukštas, Lietuvoj. Lenkų partizanų pasidaravimu čia atvyko popiežiaus suspenduotas buvęs vyskupas Bandurski ir susirinkusiems jį pasitikt lenkams stotėje sušuko "niech żyja Polska". Paskui bandė vietinėje bažnyčioje laikyti mišias, bet vietinis kunigas jį bažnyčion neleidė. Tada lenkų valdininkai kunigui liepė duot Bandurskiui kunigišką drabužius, kad jis galėtų kur kitur pamaldas laikyti, bet kunigas ir čia nesutiko, paliepė jiems gaut popiežiaus leidimą.

VILNIAUS LIETUVIAI NEPASIDUODA.

Vilnius, Lietuvoj. Vilniuje susidarė lietuvių komitetas, į kurį įėjo Stašys, Biržiskienė, Jazukevičius, Kairukštis, Šlapelis ir kn. Čibiras, kuris kovoja prieš lenkų prievartą rinkimuose atstovų Lenkijos seimane. Šis komitetas jau išleido porą atsišaukimų į lietuvius, kurie kviečiama rinkimuose ne dalyvaut, kadangi lenkų šeimyninkavimas čia yra tik tuomlaikinis ir lenkai neturi tiesos vietinius gyventojus verst prie savo norų pildymo.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ AMBASADORIUS.

Washington, D. C. Suvienytų Valstijų valdžia paskyrė Baltiko valstībėms savo ambasadorium Fridriką W. B. Colemaną iš Minneapolis, Minn. Prezidentas Harding jo paskyrimą patvirtino, ir ponas Coleman netrukus iškelia Europą užimti savo vietą. Jis apims Lietuvą, Latviją ir Estoniją. Kurioje valstybėje jis iškurs savo sostinę, ikišiol nėra žinios.

MOKES ALGAS RUGIŲ GRŪDAIS.

Weimar, Vokietijoje. Vokietijoje atėjo toks piniginis krizis dėl markių nuopuolimo, kad pinigų niekas nenori imti, kadangi už juos negalima nieko nupirkti, o ir galint šį tą gaut, reikia juo nešiotis didžiausius pūdus. Geresniam parankumui, Weimare mokyklų direktorija nutarė mokytojams algas išmokėti rugių grūdais, vieton pinigų, po pusantro centnerio. Elektrės kompanija paskelbė, kad ji už elektrą vieton pinigų įims 10 kiaušinių, 3 svarus vieton pinigų ar ketvirtą centnerio bulvių už kilovatą elektros.

KARĖS ŠMEKLĖ EUROPOJE.

Washington, D. C. Karės šmekla tarp Turkijos ir vakarinių Europos talminkų dar nėra aiški. Anglija savo kariumenės dalį išsodino prie neutralios zonos ir sakosi šią zoną gins. Francuzija ir Italija Anglijai talminkus nesiskubina. Turkija gražumu prašo ją įleisti į Konstantinopolį ir dalis kariumenės buvo jau išlaužusi ties Chanak, bet vėl sugrįžo atgal. Renžiama konferencija pasitarimui kemsalistų karvedžio su anglais, gal susitaikys.

ANTRU KARTU VETAVO BONŲ BILIŲ.

Washington, D. C. Prezidentas Harding ir pataisyta bilių mokėjimui kareiviams bonų, vetavo, ir paaiškino, kad bilius negali but perleisti, nes bonų išmokėjimui valstybė neturi pinigų, o jų surinkimui det ant gyventojų mokesčius negalima, nes gyventojai ir taip jau mokesčiais yra ap sunkinti. Kongresas nepaisė veto ir bilių pasiuntė senatui be prezidento parašo. Senatė vėl prasidėjo nauji ginčai už ir prieš to biliaus perleidimą.

TURKAI RENGIA NAUJAS SKERDYNES.

Geneva, Šveicarijoj. Mustapha Kemal Paša paskyręs yra surengimui naujų Smirnos ir krikščionių skerdynių 30 dieną Rugsėjo. Ten yra dar pasilikusių armenu ir grekų krikščionių, tad kemalistų vadas yra pasiryžęs užbaigt jų išnaikinimą, kad tikrai svaiginantis gerimas neliktų nė vieno. Misijos ir

vakarinių talminkų laivai ten dabar stengiasi surankiot likusius krikščionis ir juos išgabent prie Konstantinopolio, kad apsaugojus nuo gresiančio jiems pavojaus.

VOS TIK UŽGIMĖ IR TUO JAUS PRASŅENO.

Masan City, Ia. Vietiniame ligonbutyje Petrė Zentes pagimdė kudikį. Kudikis kaip ir visi, bet jis nustebino ligonbučio slauges ir daktarus tuomi, kad po užgimimo priabėgus tik penkioms minutoms, jis aiškiai ir garsiai sušuko "mama". Dabar besistebėjimams nėra galo. Netruksta net žmonių, kurie iš to daro spėjimus kudikio ateiciai, visai lemdami jo gyvenimo pasekmes ir jam būstai neteimes.

PANIKA DEL SAULĖS UŽTEMIMO.

London, Anglijoj. Percitos svaities ketverge Afrikoj įvyko visuotinas saulės užtemimas, kuris tarp talminkų gyventojų sukėlė didelę paniką. Aplinkėse Malai ir indiškojo Oceano kunigai ir burtininkai nuokart nurimė gal pasaulio, atėjus, ir todėl žmonės baisiai rėkdami bėgo kur akys juos vedė, jieskodami pagalbos. Apie 500,000 žmonių savo rėkmais išgandino žvėris, tai ir tie išgastinai kriokdami bėgiojo po raistus.

MEŠKA UŽPUOLĖ ADVOKATĄ IR JO PAČIĄ.

Niagara, Falls, N. Y. Advokatas Hatley Upter ir jo pati Hazei važiuo pro mišką automobilium ir šiam sugedus, sustojo pasitaisyti, o surinkimui det ant gyventojų mokesčius negalima, nes gyventojai ir taip jau mokesčiais yra ap sunkinti. Kongresas nepaisė veto ir bilių pasiuntė senatui be prezidento parašo. Senatė vėl prasidėjo nauji ginčai už ir prieš to biliaus perleidimą.

GYVENTOJAI SUKILO PRIEŠ TEISEJĄ.

Tallahassee, Fla. Vietinis teisėjas Johnson išleido įstatymą, uždraudžiantį konfiskuot namuose atrastą degtinę, ar alų, pirmiau negu pašauktas hemikas ištirs, ar menamas "radinis" yra teisėjas pasakė: "Tavo kvaišaus smirda degtine, ir todėl

gyventojai ir pareikalavo teisėją pasitraukt iš vietos. Teisėjui nesiskubinant reikalavimus išpildyt, išteikta St. Lucijos pavieto teismui peticija su 1,500 parašų, reikalaujant, kad teisėjas priverstinai iš vietos būtų pavarytas.

FORDAS ATIDARĖ FABRIKUS IR PRADEJO DARBUS.

Detorit, Mich. Henry Ford aną savaitę buvo uždaręs savo fabrikus išreiškimui protesto prieš anglių brangumą, ir atleides apie šimtą takstančių darbininkų. Dabar gavęs užtikrinimą, kad galės gaut anglių, fabrikus atidarė ir darbininkus pašaukė atgal prie darbo. Jau 90,000 žmonių sugrįžo į savo vietas, likusieji laukia savo eilės.

UŽNUODINO TRISDEŠIMTIS LIGONIŲ.

Hawthorne, Mass. Essex paviete džiovininkų sanitarioj umai susirgo trisdešimtys ligonių, tuojaus pavalgė vakariene. Vietiniams gydytojams ištyrus nelaimė pasirodė, kad yra užsinuodiję nuodais. Po platesnių tyrimų įėjus, kad virtuvėje naujas darbininkas per klaidą į pyragaičius įdėjo tarakonų nuodų, kuriuos jis palaikė už kepimo milteilius "baking powder".

PROHIBICIJOS AGENTO REIKALAVIMAI.

Washington, D. C. Vyriausis prohibicijos agentas Haynes rengiasi prašyti valdžios, kad ateinantems metams iš valstybės išdo būtų paskirta "blaivybės platimui" \$9,125,000, nes yra labai daug išlaidų, kurias nepadengia įeigos. Apart to reikalauja dar leidimo daryt krata ant visų laivų, atstume 12 mylių nuo sausžemio, kad ap sunkint laivams degtinės privežimą.

UŽ MELAVIMĄ ATMETĖ APLIKACIJĄ.

Biddeford, Me. Teisėjas Cornish atmetė pilietystės aplikaciją tulo Pauliaus Alfred užtai, kad tas buvo gėres degtinės. Teisėjas paklausinėjęs aplikanto tulų dalykų, galiaus paklausė ar jis geria. Tam atsakius, ne vėl paklausė, ar jis gerė šia dien, o tam ir čia užsigynus, teisėjas pasakė: "Tavo kvaišaus smirda degtine, ir todėl

DANZIGAS KALTINA LENKIJĄ.

Berlin, Vokietijoje. Danzigo miesto prezidentas Sahm iškelia Šveicarijone, kad Tautų Sąjungai apskųst Lenkiją už stengimąsi sulaužyt Danzigo neutralitetą. Lenkija su Francuzijos pagalba stengiasi Danzigą, kaipo neutrališką miestą, paverst savo tvirtove, nes čia gabena savo amuniciją ir steigia arsenalus, kuomet Versaliaus taikos akte, pasakyta, kad Danzige jokia tauta nė valstybė neturi tiesą stiprint savo kariškas jiegas. Sahm pasakė, kad jis mokės Tautų Sąjungoj sukelti audrą prieš Lenkiją ir Francuziją.

RENGIASI UKRAINAMS DUOT AUTONOMIJĄ.

Paris, Francuzijoje. Lenkijos ministerių gabenetas nematydamas vilties užgniauzt rytinės Galicijos ukrainų protestus ir skundus prieš lenkų sauvaiją, pasiulė seimui duot jiems autonomiją federacijoj su Lenkija. Nors seimas šiame dalyke dar nieko netarė, bet žinia apie tai jau pasiekė ukrainus, kurie dar labiau pasipiktino lenkų politika ir ant jų rengiamos autonomijos jie spjauja. Jie žada tol skųstis pasauliui, ir tol protestuot prieš lenkus, kol lenkų sauvaiš Galicijoj bus patremta.

SKUNDŽIASI ANT STOKOS JEIGŲ.

Varšava, Lenkijoje. Besiartinant rinkimams į seimą, kurie prasidės 12 dienoj Lapkričio, visoj Lenkijoje užginta pardavinėt svaiginančius gėrimus iki rinkimams pasibaigiant, ir tokiu budu jau šešta savaitė kaip Lenkija "sausą". Bet gėrovai kaip gėrė taip ir geria, o išdo ministerija jau skundžiasi, kad uždraudus gėrimų pardavinėjimą, įeigos beveik visai sustojo ir išde truksta pinigų net butiniausiems dalykams.

REIKALAUJA SUSITAIKYMO.

London, Anglijoj. Valdžiai ėmus rengtis karėn su Turkija, Britanijos darbininkų partija išsuntinėjo savo atsisaukimus į visus darbininkus visose Anglijos koloni-

ose, kuriuose liepiama darbininkams protestuot prieš rengimas karėn ir pataria ma reikalaut, kad Anglija, Rusija ir Turkija susitaikytų patarpininkaujant Tautų Sąjungai.

KIEK SURINKTA AUKSO IR SIDABRO.

Washington, D. C. Lietuvos atstovybė skelbia, kad per praėitą laiką, kada buvo tarp Amerikos lietuvių renkamą aukso ir sidabro aukos Lietuvos pinigų išleidimui, surinkta: auksiniai ir sidabriniai daiktai 75 svarai, pinigais \$13,727,07 ir Lietuvos paskolos bonais \$2,000. Kitos kolonijos aukas dar galutinai nėra pridavusios.

KIEK LIETUVIŲ ISKELIAVO.

Washington, D. C. Sulyg Lietuvos atstovybės surinkti ir paskelbtų žinių, per Rugsėjo mėnesį Amerikos lietuvių iškeliavo Lietuvon tik 378 ypatos, tarpe kurių buvo 279 vyrai, 90 moterių, 58 vaikai ir 51 mergaitė. Sulyginus su lietuvių išėivą federacijoj su Lenkija. Nors seimas šiame dalyke dar nieko netarė, bet žinia apie tai jau pasiekė ukrainus, kurie dar labiau pasipiktino lenkų politika ir ant jų rengiamos autonomijos jie spjauja. Jie žada tol skųstis pasauliui, ir tol protestuot prieš lenkus, kol lenkų sauvaiš Galicijoj bus patremta.

GREKŲ AMUNICIJA TEKO TURKAMS.

Paris, Francuzijoje. Turkai vydami grekus iš Azijos Mažosios laimėjo neapsakomą daugybę amunicijos, kurios turkams gali pilnai užtekt dviem metam kariavimui su savo priešu. Tik vienoj Smirnos aplinkėj turkams teko 1000 didžiųjų kanuolių ir 5000 kulkasvaidžių, neskaitant šautuvų, šuvių ir lengvųjų kanuolių su kitokia medega, ir nepriskaitant to, ką grekai paliko toliasnėse apygardose.

Vėliausios žinios.

Grekijoj sukilimai. Salionikuose sukilo 8000 kareivių. Karalius apšaukė Salionikuose karės apgulimo tiesas. Aegan salose sukilo trys kareivių pulkai. Reikalauja karaliaus abdikacijos. Ministerių gabinetas rezignavo.

Karalius abdikavo. London gauta trumpa žinia, jog Grekijos karalius Konstan-

tinus galiaus pabugo kareivių sukilimo ir sutikė pasitraukt nuo sosto, paliekant jį kronprinčui.

IŠ DARBO LAUKŲ.

Geležinkelių straiikas nors "pasibaigė", tai vienok dar toli gražu iki jo tikrajai užbaigai, nes mažesnė pusė geležinkelių kompanijų, nedarbininkų, ant sutarties akto ne pasirašė. Daugelyje vietų darbininkai nenori grįšt prie darbo net ir ten, kur jų reprezentantai su kompanijomis sutartį priėmė, o kitur ir grįžę prie darbo, vėl nuo jo traukiasi. Buvo prasidėjus tarp darbininkų agitacija, kad sudardžius padaryt ir daroma sutarti, bet augščiausias teismas išleido kitą uždraudimą, kuriuomi užginama darbininkams "laisvė kalbos" jų susirinkimuose, kur bandoma kalbėt prieš sutartį ir už straiiko atnaujinimus. Tokiu budu jų susirinkimuose kalbos yra daboamos. Unij viršininkai liepia darbininkams grįšt prie darbo ir ramiai laukt ką paskirtoji komisija nuspręs, bet matoma, tarpe darbininkų kas nors varo slaptą agitaciją, kurstančią prie pasipriešinimų.

— Worcester, Mass. Boston & Albany geležinkelio darbininkai, po daugelio ginčų, didžiama balsų nutarė grįšt prie darbo.

— Anaconda, Mont. Anaconda and Great Falls kasyklose darbininkams pakelta algos po 50c. į dieną. 12,000 darbininkų šią žinią priėmė su džiaugsmu. Dabar jie gaus po \$4,75 į dieną.

— Detorit, Mich. Automobilų fabrikantas, kuris buvo uždaręs savo fabrikus, gavęs užtikrinimą, kad gaus užtektinai anglių, atnaujino darbus ir pae darbo pašaukė 90,000 darbininkų.

— Haverhill, Mass. kurpių dirbėjai Winchell & Co. firmoje pareikalavo pripažinimo unijos. Fabrikantams nesutikus duot greitą atsakymą, darbininkai metė darbą.

— Chicago, Ill. 15,000 signalistų prie geležinkelių, pareikalavo pakėlimo algų.

— Providence, R. I. Pawtucket Valley audyklos darbininkai, po 34 savaičių straiiko, sugrįžo prie darbo, apie 6,000 skaičiuje.

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Nuo mūsų speciališko korespondento J. K. L.

V.

Vidaus politika.

Steigiamojo seimo priešrinkai priekaišioja jam trejų dalykų; a) menką valdžios aparato organizavimą ir biurokratizmą, b) perdidelį pataikavimą tautų mažumos ir c) neprotegavimą lietuvių gaivalo ir apskritai ne gana tautišką politiką.

Menkas valdžios aparatas ir biurokratizmas.

Šis priekaištas yra gerai pritaikomas visoms naujoms valstybėms. Kai susiorganizuota tų valstybių valdžios, tai jų aparatas gerokai padidėjo: valdininkų pasidarė daug daugiau, kaip prieš senųjų valdžią. Į tarpą valdininkų pateko daug naujų, niekur netarnavusių, nepatyrusių ir kartais labai mažai išsilavinimo žmonių. Suprantama, kad dėl jų darbų visur tenka valdžioms daug priekaištų. Valdžios dėl tokių savo darbininkų kaltinamos nemokėjime organizuoti įstaigų, neišmanyme įstaigų vedimo, valdininkų nesąžiniškume, nedarbštume, perdideliame valdininkų skaičiuje ir tt. Aišku, kad šių visų kaltinimų atmet negalima. Daug yra Lietuvos valdžios aparate netobulumų, bet ar galima buvo išvengti tobulumo, kai kuriant savo valstybės, iš vienos pusės reikėjo įtepinėti visas įjėgas, kad išlaikyt valstybės nepriklausomybę ir tik iš kitos pusės, iš to, kas atliko nuo kovos dėl nepriklausomybės, organizuot valdžios aparatas? Jei būtų tuomet tobulumo žiūrėta, tai būtų nieko nepadaryta visai ir pati nepriklausoma valstybė būtų žlugus. Todėl geriau buvo turėti koks nors, kad ir blogas aparatas, negu visai jokio neturėti ir laukt kol priešrinkai jį suorganizuos. Jei Lietuvos valdžios aparatas iki šiol negalėjo būti patobulintas visuotinai, tai čia kaltos išlaukinės aplinkybės, juk dar ir šia diena Lietuvai tenka daugiausiai rūpėsčio ir pastangų dėti, kad būtų apginti tai, ką Lietuva iki šiol laimėjo ir, kad būtų surinkta į krūva tos žemės, kurios dar svetimųjų valdžios. O pastangų patobulinti ir išvalyti valdžios aparatą buvo gana dedama ir šiose sunkiose aplinkybėse.

1919 m. apėmus Galvanauksui ministrų pirmininko vietą buvo kelias įstaigų likviduota, o kitose valdininkų skaičius sumažinta ir šiuosmet taip pat 1922 m. pradžioje buvo sumažinta įstaigų etatai (darbininkų skaičius). Ir negalima sakyti, kad valdžios aparato atžvilgiu Lietuvos būtų pagausia. Yra ir blogiau. Pavyzdžiui Latvijoje yra viso iki 16,000 valdininkų, o pas mus, su tokiu pat gyventojų skaičiumi viso 8,000 valdininkų ir, reikia pasakyti, kad tai—mažas skaičius (ir gal dėlto didėle dalia valdžios aparatas netobulas, nes palyginus su senom valstybėm

pavyzdinga tvarka, kaip Vokietija, tai ten kas dešimtas šalies gyventojas, yra valdininkas, o Lietuvoje tik kas 300-tam!).

Dėl neišmanymo darbe.

Kas dėl neišmanymo darbo dirbt, tai, žinoma, irgi kaltinamas yra labai abejotinos vertės. Išmanymas darbe dirbt paeina nuo dviejų dalykų: nuo mokslo ir išsilavinimo, ir nuo prityrimo. Ką mes per daug aštrius reikalavimus galime statyti tuo atžvilgiu savo valdininkams? Juk kaip mokino mus prieš rusų? Kiek Lietuvos buvo vidurinių mokyklų ir kiek jos buvo prieinamos lietuviams? Nereikia pagaliaus pamiršti, kad net pradedamųjų mokyklų mažai turėta ir tos pačios kai kurios (kai Panevėžio Mokytojų Seminarija) buvo prieinamos lietuviams tik procentiniu būdu. Taigi iš kur čia jau taip paimt visus valdininkus su universitetų diplomais arba nors su vidurinių mokyklų atestatais? Tačiau ir čia mūsų valdžia, ypatingai jos diplomuotoji dalis, ne tik nekaltą, bet dargi per aštrius reikalavimus stato savo valdininkams. Žinoma yra nemaža atsitiktinoma, kai bent kiek augštesniais valdininkais nebuvo paskirti labai gabūs vyrai tik dėl to, kad jie neturėjo diplomų. O prityrimo tai nedaug kas iš Lietuvos valdininkų turi net ir iš diplomatinį sandėlį. Bet ten pasirodė, kad numeris jau supainiotas esąs, kad tuom numeriu ne rankšluoščiui, bet lektėms pažymėtos. Reikėjo grįžti atgal į įstaigą, surašyti popierą apie pataisymą numerio ir departamentą. Departamentas davė atsakymą už 3-jų dienų su numerio pataisymu ir tik tuomet viršininkas nuvyko į sandėlį ir gavo du rankšluoščius. Viso jam išėjo lygiai 3 savaitės laiko, per tą laiką jam reikėjo 6 kartus į ten ir atgal važinėti pora arklų ir pataisymų ir departamentą ir kitiems tarnams išdėję ir nešiojant laiškus sugaist 20 valandų — visas tad rankšluoščių išgavimas apsiėjo apie 1000 auks., o patys rankšluoščiai kainavo tik 20 auksinų. Anekdota paimtas iš gyvenimo ir visai teisingas.

Valdininkų nesąžiningumas.

Kas dėl valdininkų nesąžiningumo, nedarbštumo, tai čia taip dalykas stovi. Algos valdininkams Lietuvos yra tokios mažos, kad tik reikia stebėtis, kaip dar atsiranda žmonių, kurie eina tarnaut už tokį atlyginimą. Pavyzdžiui, Rugsėjo mėnesio vidurinis valdininkas gaudavo mėnesiui 3000 auksinų, mažiausiai 1000, o didesnis 5000—6000 auks. Doliariais apvertus, tai buvo tik po 3, po 1 ir po 5—6 doliarus mėnesin, o kainoms esant dešimts kartų pakilusioms, prieš tai, kada tos algos buvo nustatytos. Dėl to Lietuvos valdininkams, ypač su šeimynomis, kad pragyvent, budavo dvi išeitys: arba pradėti imt kyšius, arba pradėti uždariaut dar pašaliniais darbais, sten-giantės anksčiau pasiliuosuoti iš darbo, ir iš pirmųjų valdininkų pasidarydavo tokiu būdu nesąžiningi, o iš antrųjų nedarbštūs valstybės tarnai. Bet tegul tik valstybė užtikrina valdininkams bent kiek žmonišką pragyvenimą, ar algos, ar medegos davimo keliu, ir valdžion kaip bus tikrai gerai pavyzdingi ir sąžiningi, nes lietuvių nėra dar ištvirkę morališkai supuvę žmonės.

Biurokratizmas.

Kas dėl biurokratizmo Lietuvos įstaigoje, tai teisybė čia mės nukapijavome artimiausią mums senos Rusijos biurokratišką sistemą. Kad atlikt kokį reikalą, tai reikia dažnai, pereit per 50—100 atskirų valdininkų su įvairiais prašymais ir aiškinimais, kol išgausi iš Lietuvos įstaigos kokį nors daiktą. Taip, pavyzdžiui, Kaune apie biurokratizmą vaikščioja tokių, labai panašių į teisybę, anekdotų. Prireikė į įstaigą 2-jų rankšluoščių, kurių buvo valdžios sandėlyje. Įstaigos viršininkas parašė raštą Prekybos Departamento Direktoriui, tas atsakė raštu, kad reikia nuvykti į sandėlį Aleksote, pažūrėti ar yra tokių rankšluoščių. Viršininkas nuvyko, ten su pora arklų ir turėjo parodyti savo dokumentus ir raštus, kad jis tikrai valdininkas ir, kad jam reikia rankšluoščių, tik po to prileido. Jis apžiūrėjo, kad yra reikalingų rankšluoščių, tuomet sandėlio užveidžia pasiulė jam užrašyti No. tur rankšluoščių. Iš sandėlio vėl sugrįžo Prekybos Departamento. Ten šildė tam tikrą blanką, nurodydamas numerį rankšluoščių ir įteikė Prek. D-to Direktoriui, tas pasirašė, kad galima išduoti ir pasiulė įnešti Kauno išdėję į Prek. D-to sąskaitą 20 auksinų už rankšluoščius. Ten reikėjo laukt 6 valandas kitą dieną, kol buvo gauta kvitas. Paskui vėl kitą dieną reikėjo kvitą pristatyti į D-tą ir gaut raštą į sandėlio užveidž, kad tokį ir tokį numerį daiktų išduotų. Viršininkas, gavęs raštą, nuvyko vėl 5 kilometrus su pora arklų ir užmiegtinį sandėlį. Bet ten pasirodė, kad numeris jau supainiotas esąs, kad tuom numeriu ne rankšluoščiui, bet lektėms pažymėtos. Reikėjo grįžti atgal į įstaigą, surašyti popierą apie pataisymą numerio ir departamentą. Departamentas davė atsakymą už 3-jų dienų su numerio pataisymu ir tik tuomet viršininkas nuvyko į sandėlį ir gavo du rankšluoščius. Viso jam išėjo lygiai 3 savaitės laiko, per tą laiką jam reikėjo 6 kartus į ten ir atgal važinėti pora arklų ir pataisymų ir departamentą ir kitiems tarnams išdėję ir nešiojant laiškus sugaist 20 valandų — visas tad rankšluoščių išgavimas apsiėjo apie 1000 auks., o patys rankšluoščiai kainavo tik 20 auksinų. Anekdota paimtas iš gyvenimo ir visai teisingas.

Daugybė rašinių.

Kiekviena įstaiga Lietuvos dešimtis tukstančių išeinamųjų n-rių (popierių) kasmet prirašo ir tuom užimta šimtai mašininių, registatorių, kanceliarijų! Tiesa, tai nepakenčiamas daiktas. Tai sistema nusibodo net kantriems, ir prie visa ko nuo seniau pripratusiems, Lietuvos gyventojams, o Amerikos lietuviams atbaidė nuo Lietuvos ir sugrąžino atgal į Ameriką, atšaldžius nuo tėvynės! Bet ką padarysi? Kad būtų turėta po akių geresnės sistemos pavyzdį, būtų geriau sutvarkyta, o dabar tvarkyta taip, kaip išmanyta ir sužinota iš

aplinkui. Mat pas rusus turėjo but tokia sistema, nes ten buvo daugelis vagių valdininkų, tai ji bent kiek išsaugodavo nuo vagysčių, bet Lietuvoje, tai yra nereikalingas daiktas. Reikia siųsti į Angliją ir Ameriką mokyti trumpas "bizniavos" įstaigų vedimo sistemos, tuomet dings ir Lietuvos įstaigų biurokratizmas.

Pataikavimas tautų mažumoms.

Šis klausimas yra opus ne tik Lietuvos, bet galima sakyti visoj Europoj. Mat kiekviena veik valstybė Europoj turi kitaip kalbančių piliečių, negu diduma. Tie piliečiai reikalauja tiesų savo kalbai ir galės atskirai valdytis. Diduma Europos valstybių ant popieros pažada toms mažumoms visas tiesas, praktikoje nevykdo, arba vykdo tik tiek kiek kitos galingesnės valstybės, protėguojančios tas mažumas, reikalauja.

Lietuva turi žydų ir po truputį čigonų, latvių rusų, lenkų, vokiečių, totorių. Kitur jų visai nepaisėtu, nes jų yra labai mažai—po 1/2, 1, 2, 3% visų gyventojų. Jeigu kiekvienam duot savo kalbos tiesą įstaigose, savo autonomiškas įstaigas, tai valstybės pasidaryt Babilionijos bokštą. Visiems valdininkams reikėtų mokėti tų visų kalbą, kad du tris kartus per metus ta kalba prakalbėtų! Aišku todėl, kad visos valstybės priešinosi tokiam mažumų tiesų reikalavimui ir Lietuvai toks reikalavimas nesunku būtų atmet, bet pas mus iš pat pradžių padaryta, taip sakant, klaidingas žingsnis. Lietuvos žydai, dar nebuvo reikalavę platesnėmis misionomis, sau autonomijos Lietuvos, o mūsų gudrus politikas prof. Voldemaras, galimai sakyti sau noru dar 1918 metų gale deklaruoja žydams, patikrindamas jiems plačiausią kulturišką autonomiją ir 1919 metais padaro tai raštu! Tokį dokumentą kartą parašius, negalima paskui jį panaikinti. Taip ir čia išėjo.

Žydų pareikalavimas.

Kada steigiamas seimas emė rašyti Lietuvos respublikos konstituciją, tai žydai emė reikalaut būtinai įtraukti į ją to akto mintį ir užtikrint jiems ant visados žydų reikalų ministeriją Lietuvos ministrų gabinetu sudėtyj. Tas žydų reikalų ministeris žydams labai patogus gabinetu turėtų, kadangi jis ten budamas, sušnipinėja, taip sakant, visą, kas darosi valdžios galvų tarpe ir kokia politika vedama Lietuvos valdžios. Kaune, pavyzdžiui, iš žydų tarpo daug greičiau ir tikriau sužinosi, kas buvo tame ar kitame posėdyj; ministrų gabinetu kalbėta, negu iš lietuvių, kad ir iš augštųjų valdininkų. Mat ministrai lietuviams dėl paslapties laikymo saviems žmonėms nepasakoja nieko, o žydų ministrai matyt paslapties taisyklė laiko sau neprivertinti. Tai viena—dėl ko žydai būtinai nori turėti žydų reikalams ministerį, ministrų gabinetu. Antra, žydų reikalų ministeris, jei tik kur

koks veldininkas ar įstaigapalietė kokį, kad ir česnakinį žydą, tai dėl to žydų reikalų ministeris, kreipdamasis į gabinetą, pakelia visuomet žydų papročių, didžiausią skandalą, padaro iš to didžiausią "antisemitizmą" istoriją ir paprastai savo žydeliams išrupina iš ministrų gabeto visa, ko tik jie užsimano ir ko lietuvis visai nepasiekia. Priėmus dabar vėl nustatymą seimui palikti žydų reikalų ministerijai, šis piktas nē kiek nepakeičiama ir nepašalinama. Žydai Lietuvos dabar turi dvejias tiesas: Vienas tas, kurias visi kiti Lietuvos piliečiai turi, o kitas dar tas, kurias jiems jų atskiroji autonomija ir žydų reikalų ministerija duoda.

Kitos tautos taip pat glostomos.

Kitos tautų mažumos Lietuvos taip pat per daug glostomos. Pavyzdžiui lenkai. Ta tautos mažuma Lietuvos yra tokia maža, kad vos sudaro 1/2% visų Lietuvos gyventojų, o jei atmet lietuvius, lenkiškai kalbančius iš to skaičiaus, tai bus tik apie 200—300 žmonių, tokių lenkų, tyčiomis atsiųstų į čia lenkinimo tikslais arba stacionarių lenkų žvalgybos apmokamų agentų. Jie, tai yra tie lenkai, turi tokia laisvę Lietuvos, kad sakoma, jog jie naudojami dar geresnėmis, kaip žydai tiesomis, nes žydai nors ir turi autonomiją, bet juos, sakysime, už bolševikišką agitaciją galima suimti, o lenkų, Dieve gi gink! Jei jų kur jau drąsiausią agentą, šaudantį, pavyzdžiui, į mūsų kariumenę arba saulius iš krumų, suima, tai per Klaipėdos, Vokietijos ir Latvijos rubežius kiti lenkai tuoj duoda žinią savo valdžiai į Varšavą ir Vilnių, ir ta tuoj pakelia savo spaudoj skandalą, kad Lietuvos lenkai baisiai persekiojami, arba įteikia Tautų Sąjungai protestą. Ta saujaalė lenkų agentų Lietuvos laisvai visur važinėja po užrubežius, kuria savo organizaciją, kaip pavyzdžiui draudimo nuo ugnies, atidarydami visur savo skyrius, kur tik yra vienas arba du jų dvarininkai ir paskui važinėja vienas pas kitą, daro susirinkimus, kuriuose organizuoja P. O. W. (peoviakus) kuria lenkų mokyklas, ir tt.

Lenkijos organas Kaune.

Kaune Lenkijos valdžia su Francuzijos konsulio pagalba užaliko laikraštį "Dzień Kowieński" ir kas mėnesis išmoka jo redaktoriui Salomonowicz'ui (iš perkrikštų žydų) po 20,000 auksinų, o svarbiausiam publicistui W. W. (W. Wielchowski'ui) po 30,000 auksinų, kuriuos pinigų reguliariškai gauna per inžinierių M. Burba Kaune, per Lenkijos konsulį Karaliaučiuje, arba Salamonowicz'ius pats nuvažiuoja atsiimt. Tas laikraštis teršia visą Lietuvos valstybę ir jos įstaigas, kurios tik labiau dirbą prieš lenkus ir daug medegos tam reikalui semia iš kvailių, aklo keršto opozicijos laikraščių, kaip "Tėvynės Balsas", kuris be atodairos dabar šmeičia visą, kas jam nepatinka, ati-

AR JUSŲ KUDIKIS MIEGA GERAI

Tykus ir ramus miegojimas reiškia, jogei jūsų kūdikis yra sveikas ir gerai maitinamas.

Jeigu jis yra nepasilsėjęs ir nuolatos verkia, tai gali-

mas daiktas, kad valgis, kurį jūs duodate kūdikiui yra jam netinkantis. Jeigu jūs negalite savo kūdikio žindyti, bandykite duoti

Borden's EAGLE BRAND

(CONDENSED MILK)
Tuom pasiūloma cystą, sveiką, lengvai padaroma maistą, kuris yra pastasė tiksliausias kūdikių ir tvirtą ir gerą subrendimą.

Iškirpkite ir pasiūskite šitą apgarsinimą Borden Company, New York ir gausite pilnus patarimus ir nurodymus, kaip jį vartoti lietuvių kalboje, visai veluti, taipgi ir puikią kūdikių knyga.

dengdamas dažnai valstybės paslaptis, už kurias kitur tokius publicistus supudyt kalėjime arba ir mirties bauda nubaustų.

Lenkų mokyklas.

Lenkų mokyklose lietuvių kalbos mokinama tik dėl svieto akių ir visi dalykai jose dėstomi, taip sakyti, Lenkijos naudai ir jos akimis. Lenkų mokyklos Lietuvos ruošia naujus peoviakus atiečiai, kurių uždavinys bus užpalt Lietuvos kariumenę iš užpakalo, kaip lenkai darys galutiną Lietuvos okupaciją. Lenkai gatvėse, teatruose, įstaigose, visur demonstratyviškai šneka ir kai atvažiuoja į Kauną svarbesnių svetimų valstybių atstovai, tai jie vaikščioja aplink sustojimo vietą buriais ir balsiai lenkiškai kalba, kad atstovai girdėtų, jog ir Kaune lenkų diduma yra.

Rusų rinkimasis Lietuvon.

Rusai taip pat vis labiau renkasi iš Rusijos į Lietuvą ir labiau drąsėja. Atvažiuo net toki būvę rusifikatoriai, kaip liaudies mokyklų inspektoriai Istomlenskis ir Baublys, Veiverių seminarijos mokytojas Kesleris, Sniežko, rusai liaudies mokytojai, būvę rusų žandarai, karininkai, antstoliai, kurie kapojo nagaikomis lietuvius 1905 m. revoliucijos metu. Kaune rusų 1919 m. buvo 200, dabar yra 3000, turi, susidėję su žydais ir vokiečiais savo gimnaziją ir tiek yra išdrąsėję, kad įstaigose balsiai šaukia į valdininką "govori po ruski—ja po litovski neponemaju" (kalbėk rusiškai, aš nesuprantu lietuviškai) ir tt.

Vokiečių Lietuvos stovis.

Vokiečiai taip pat laikosi labai drąsiai—palaiko visur žydus ir rusus, turi savo realinę mokyklą, kiekvienoj svarbesnėj įstaigoj turi po 1—2 savo ištikimus tarnus, kurių tikslas nevien informuoti vokiečių valdžią ir kontroliuoti kaip dirba įstaigos Lietuvos, bet net ir kreipt įstaigų veikimą į saupageidaujama pusę ir jas išnaudoti. Miškų Departamento sekretorius Perelbachas, Prekybos skyriaus sekretorius Strommas, Muitinių Departamento direktoris Baldamus, pasidarė iš savo tarnybos milijoninius turtus ir laiko savo žinioje

visą Lietuvos pramonę ir ekonomišką gyvenimą.

To išvengt negalima.

Žodžiu, svetimtaučiai, ne, atsiprasau, tautų mažumas Lietuvos per daug sauvailiųjų ir net viešpatauja. Kodėl taip? kodėl Lietuvos steig. seimas negalėjo to viso nušluot? — gali paklaust kiekvienas tautininkas, o ypač šovinistas. Atsakau — negalėjo, nes dabartinėse Lietuvos aplinkybėse negalima buvo, Vilniaus srityj, dėl kurios Lietuvos kovos, kol ją gaus, yra daug žydų, lenkiškai kalbančių, rusų, Klaipėdos srityj yra daug suvokietėjusių. Norint gaut tas sritis, negalima atbaidyti vietos gyventojų ir čia seimtas, manding, vedė visai tikrą ir racionališką politiką. Tikro Lietuvos patrioto akimis žiūrint į dabartinę Lietuvos mažumų padėtį, daug ko galima Lietuvos valdžiai prikišt, bet tokia politika ateityj turi daug reikšmės, ir dabar lietuvių pakentėje, ateityj triumfuos, nes, ačiu šitai politikai, pavyks surinkti į krūvą visą Lietuvą, visas dalis, kurios kenčia dabar dar svetimą jungl!

IVARIOS ŽINIOS.

Pabėgo kaliniai iš "Elnių salos."

Boston. Hendrick Randall ir Charles Warner, kaliniai "Elnių saloje" už plėšimus ir vagystas, anksti rytą išsilaužė per langą ir virve nusileidė žemyn, sargybos nepatėmyti perplaukė į taką ir pasislėpė ukėse augančiuose kornuose, iš kur pasmuko toliau. Visi iki šiol jų jieskojimai nedavė pasekmių. Sprendžiama, kad jie pabėgo su keno nors pagalba.

Kiek žuvo arių per du metus.

Dublin. Nuo 21 dienos Liepos, 1921 metų, įvairiose arių riaušėse žuvo 436 žmonių tik viename Belfast mieste. Kiek jų žuvo kitur, dar žinios nesurankiota. Tarpe žuvusių Belfaste yra 189 protestonai ir 247 katalikai. Jie vienas kitą išžudė, kurs-tomi įvairių politikierių, kurių tikslo tamsus ariai nesuprasdami, tankiausia vie-ni su kitais pešėsi neva dėl tikybės skirtumo.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by
M. PALTANAVICIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States \$2.50
In Foreign Countries \$3.00
Single copies 5 cents

Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per
M. PALTANAVICIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose \$2.50
Kitose valstybėse \$3.00
Pavieniai egzemplioriai 5 centai
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata tur. but apmokėta iš augšio.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3 1879.

RUSIJOJ ATGYJA KLESŲ KOVA IR VISKAS KEIČIASI KAIP IR KITUR.

Tula L. Strong rašo į Anglijos laikraščius iš Maskvos ir apipasakoja, kad Rusijoje viskas keičiasi ir klesų kova atgyja kaip ir kitur, arba ji grįšta ton pačiom veikmė kaip ir pirmiau kad buvo. Kol valdžia vedė pramonę ir valdžią kontroliavo darbininkai, tada kovos nebuvo. Dabar viskas grįžo senovėn: privatiška nuosavybė, pramonės ėjimas į privatiškas rankas, ne apribėjusios algos, straikai, straiškių "piktetavimai" prieš straiklaužius ir daug panašių dalykų šiandien yra beveik paprastu daiktu, kas dar visai neseniai buvo praktikuojamu ir net tikrinta, kad tas jau ne sugrįš daugiau.

Taip korespondentė pasakojo tulas Melčanskij seniaus gyvenęs New Yorke kaipo George Helcher ir šiandien Maskvoj jis gyvena kaipo "amerikonas", kurių Rusijoje šiandien yra labai daug ir visi jie Rusijai šiandien daug pasitarinau, veisdami ten "amerikoniską" sistemą, kad būtų viskas greitai ir daug padaroma ir kur tik galima, išsunkta kad būtų kuodaugiausia pelno. Organizuoja jie ten darbininkų unijas, planuoja straiškų sistemą ir viskame yra labai punktuoliški. Korespondentė priminus, kad jų sistema seka Suvienytų Valstijų sistemą, Melčanskij juokais tą patikrino ir dar pridūrė, kad taip tikrai, nes daugelis dalykų, ypač straiškai jau yra prigiję ir dabar įvedama 8 valandos dienos darbo, ir dar net geriau, nes fabriko inspektorius gali kalėjimam įmesti žmones, kurie šias taisykles peržengę, kas jau nekarta ir atsitiko. Yra tiesos, kuriomis apsaugojama darbininkų gyvastis prieš darbo ir minimališkas algų nustatymas, bet tokių algų permažai ir todėl dabar darbininkai kovoja už algų padidėjimą, ko negalima iškovoti be straiškų. Keiliose vietose buvo kilę fabrikuose straikai, tad faktantai pasigabeno straiklaužius, ne prityrusius darbininkus, bet paprastus kaimiečius. Straiškių komitetas pastojė jiems kelią, viską jiems išaiškino, ir tie perkaltėti grįžo namo, visai nepradėję dirbt straiškių viejo. Ir tokiu būdu faktantai priversta su straiškiais susitaikyti, net užmokė

už visas straiško dienas, skaitant po aštuonias valandas į parą. Unijų ten dabar yra devynios galybės. Vienoj tik Maskvos gubernijoje yra 21 unija, kurios kartu imant turi 800,000 narių, kurie iš amato daugiausia yra audėninkai. Į unijas priimama tik "darbininkus" ir unijon norientis įstot, butinai turi prirodyti, kad jis yra darbininkas, o ne "buržujus". Jeigu kartais pasirodytų, kad unijoje yra "buržujus", tuojau toks būtų neįmanomas iš unijos, kad netaptų "darbininku" ir ne įgytų jo privilegijas. Nepaisant tokių unijų visi bedarbių yra didelės daugybės; vienoje tik Maskvoje bedarbių yra 37,000, kuriais yra paprasti darbininkai.

Dėl bedarbių kasdien laukiama vis didesnė nepasitikiškumo tokia sistema ir todėl tikimasi mažesnių ir didesnių riaušių. Unijose nėsant narių venybės, nes nariai jose skirstosi į grupas ir savo amatų ir gabumų, kurios vienos į kitas žiuri iš gana augštai, tikimasi jose greito suskilimo į atskiras, mažesnes unijas. A part to dar jose kiekvienas kas spraudžiasi ir viršininkas, kad už kitus būtų augstesniu, kas pas kitus gimdo progos eina tarpasavinė agitacijos, jieškant pritarėjų, kad kitiems nedavus giliuot ir kad vienam atsistojus kitu vieton. Toki užvydėjimai vieno kitam kaskart vis didinasi ir tas bile dieną gali išsautk pačių darbininkų kovą vienu su kitais.

Valdžios organizacijoj dėdasi beveik tas pats. Kas turi stipresnį ir žiauresnį balsą ir rustesnį kalbos toną, tas yra visur pirmesnis. Patys didieji kaip Trockis, Leninas ir keli kiti, už juos mažesni, yra tikriausiai biurtokratai. Jų pozicija yra jiems ištikima, kol žemesnė sferose figuruoja tamsūs ir ne gabūs žmonės, bet kaip jau politikavimai įeina madon, greitai ir čia atsiras užvydėjimai, kurie išsivystys į politikavimus, o tie pagimdys kovą vienu su kitais už pozicijas ir vietas valdžioje. Tą gerai pėrmato augstieji biurokratai ir todėl, kad ilgesniam laikui užtikrinus sau vietą, palaiko

Geležinkelių straiško sutauka.

Geležinkelių taisyklų ir dirbyklų darbininkų komitetas Chicagoj pasirašė su kompanijomis taiką, priimt Jewello pasiulymą, ant kurio pasirašė šių geležinkelių kompanijos: El Paso & Southwestern; Louisiana & Arkansas; Minneapolis & St. Louis; New York, Chicago & St. Louis; Southern Railway; East & West Coasts; Georgia Southern & Florida; Harriman & North Eastern; New Orleans & North Eastern; Northern Alabama; Seaboard Air Line; Chesterfield & Lancaster; Macon, Dublin & Savannah; Tampa & Gulf Coast; Tampa Northern; Virginian Railway; Wheeling & Lake Erie; Winston - Salem south bound; Alabama Great Southern; Chesapeake & O.; Hocking Valley; Chicago, Indianapolis & Louisville; Chicago, Milwaukee & St. Paul; Bellingham & Northern; Chicago, Milwaukee & Gary; Chicago, Terre Haut & Southern; Gallitin Valley; Puget Sound & Willapa Harbor; Baltimore & Ohio; Baltimore & Ohio, Chicago Terminal; Baltimore & Southwestern; Buffalo, Rochester & Pittsburgh; New York Central; Boston & Albany; Cincinnati & Northern; Cleveland, Cincinnati, Chicago & St. Louis; Coal & Coke Railway; Dayton Union; Seattle, Port Angeles & Western; Tacoma Eastern; Chicago, St. Paul, Minneapolis & Omaha; Missouri Valley & Blair Railroad & branch; Pierre, Rapid City & Northwestern; Pierre & Fort Pierre Bridge; Wyoming & Northwestern; West Shore; Zanesville & Western; Trinity & Brazos Valley; Morgantown & Kingwood ir Chicago & Northwestern.

Sutaukos svarbieji punktai: 1) Kad pabaigus darbininkų straišką ir šalį paliuosavus nuo kliučių, kurias šie straiškai teikia ir kad pagreitinus geležinkelių veiklumą, padaroma šis sutartis, su pasarga, kad ją priims abi pusės ir pasirašys kaip geležinkelių kompanijų taip ir darbininkų reprezentantai su geriausiu supratimu ir noru ją išpildys kaip pasakytą.

Šis paragrafas nepaliečia straiškų, kurie buvo prieš pirmą dieną Liepos, 1922 m. 2) Visi darbininkai grįš prie darbo į tas pačias vietas ir bus priskaitomi į tas pačias klesas, kurias jie užėmė 30 dieną Birželio 1922 m. Prie darbo bus priimta darbininkų tiek, kiek bus galima; algos bus tos pačios, kokios dabar yra nustatytos. Visi straiškieriai gaus darbus, arba bus įrašo tarp kitų supratimą, kad valdžioje vieta turi būti tik "darbininkams", o darbininkais yra skaitoma tik apie dalykus svarstanti ir suprantanti kuomažiausia. Bet tas viskas laikosi tik iki laikui, kol tie "darbininkai" išgudrės, arba jų vieton kada nors atsistos jieškanti daugiau negu "darbininko" vietos.

mi į apmokamąjį surašą, bėgyje 30 dienų nuo dienos šios sutarties pasirašymo, išskiriant tuos, kurie yra papildę užpuolimus, kol tai ištirs ir nuspręs tam tyčia paskirta komisija.

3) Visi darbininkai, kurie 30 dieną Birželio buvo liuosi nuo darbo, ar tai atleisti be tiesių sugrįžimo, ar tuomlaikina; ar patys buvo pasitraukę pasilsėt, bus priimti su tomis pačiomis išlygomis, kurios pirmiau jų pasakytos.

4) Laike nesusipratimo dēlei atsakančių sąlygų prie darbo sugrįstantiems, ginčus galutinai nuspręs dauguma balsų tam tikra komisija, susidedanti iš abiejų pusių, apie kurią bus pasakyta žemiau. 5) Komisija, kurią mini 4 paragrafas, turi susidėt iš šešių ypatų iš kompanijų ir iš šešių iš darbininkų pusės reprezentantų. Tokia komisija turi būti suorganizuota bėgyje 15 dienų nuo pasirašymo šios taikos ir ta pati komisija turi turēt galę išrišt vsus nesusipratimus tarp kompanijų ir darbininkų, iki 31 dienos Gegužio 1923 m., bet ne po tam terminui.

6) Atsižvelgiant į tai, kad šis sutartis įvyksta aprubėžuotuose ginčiuose, tuomi užinteresuotos pusės, ar jų dalys, sutinka, kad nė šis taika, nė ta, kurią gali išduoti pirmiau minėta komisija, ne gali būti ne cituota, nė pildoma kituose ginčiuose, kurie gali kilt vėliau.

7) Abidvi pusės sutinka ir vena kitai prižada, nesiimt jokių persekiojimų viena kitai, nėgi persekiot tuos darbininkus, kurie buvo prie darbo laike straiškų (mat kiti grįš prie darbo straiškui kilus, nors tas buvo priešingu unijų tiesoms).

8) Visi teismams įduoti skundai, kurie kilo laike straiškų, turi būti abiejų pusių panaikinti.

Rusų mokyklos.

Kokia sistema dabartinių Rusijos mokyklų, ir kokius jos duoda vaisius, apie tai rašo "Revue Des Deux Mondes" Emilija Verneaux, kuri buvo nuo 1918 metų mokinėja Rusijos "proletariškoj mokykloj (proletarskaja škola)". Sulg jos aprašyme, ta mokykla neturi nieko bendro su apšvieta ir žmoniškijos auklėjimu jaunosios kartos. Visuomenės instrukcijų kancelerijos viršininkas Poletiev nuo 1918 metų įvedė sistemą, sulg kurios mokyklose vaikai turi būti sumaišyti, kad drauge maitintųsi aristokratų ir kriminalistų, kurių tėvai yra buvę arestantų rotose, neskiuriant vaikų nuo mergaičių. Ačiu tokiai sistemai pertraukose šitie vaikai mokyklos karitoriuose bėgiojo su peiliais rankose, pėkautja kalba bjaurias kalbas, pliovoja, mėto degančius degtukus. Kartą net tyčia padėgė mokytojų kvatierę. Mokyklose įvest kokią nors kontrolę ant vaikų jokiū būdu negalima, nes jie yra persiėmę gyvenimo "laisvės" idėja.

Yra rengiama pedagogiškos konferencijos, kuriose į suolus priverstinai sodina

ma viena mergaitė su dviem vaikais, kaipo "delegatai", kad klausytų profesorių išguldymus. Tokiems "delegatams" leidžiama profesorių "kritikuot". Ir bėda profesoriui, kuris bandytų užvest kokią nors discipliną.

Augštesnėse mokyklose, a part rusiškos, žymiai praktikuojama vokiška kalba. Lotynų ir grekų kalbos išbraukta iš programo. Apart mokslo lekcijų mokyklose žymiausia vietą užima šokiai. Savaitėje kelis kartus mokinius varoma į viešas aikštes atlikt kareivišką gimnastiką, kurias jie atlieka apsiginklavę pilnoj formoj, kaip vaikai taip ir mergaitės. Apart šito visko mokiniai turi plaut grindis, kirst ir nešiot malkas, kuryt pečius ir apdirbt visus kitus darbus, kurie yra reikalingi prie namų.

Taip mokyklose auklėjami vaikai yra iki tiek jau nuo žmoniškumo pasitraukę, kad senesnio amžiaus žmonėms, net savo tėvams, nepripažįsta jokios paguodos. Kada pirmiau dukterys turėjo papročiu savo motiną vadint "matuška", "dušenka", "golubuska", dabar kitaip nevadina jas kaip tik krikšto vardu. Viena mokinė, vardu Teodora Kameniev, kartą rusčiai savo motinai sušuko: "Mare, paduok man koliošus!" Motina ją patėmijo, kad netinka dukteriai savo motinai duot tokius prisakymus; ta jai atšovė: "Mėg visi esame lygūs, nes nėra jokių luomų ir titulu. Sakau tau—Mare, paduok man koliošus, greičiau!"

Abelnai dabar Rusijoje jau noji karta, ypač mokyklos amžiaus vaikai yra absoliutiški grubijonai. Keiksmas, pliovonės, žiaurumas ir nališkumas pas juos neturi jokio rubežiaus. Liuosose nuo mokslo valandose apie namus kokiū nors darbu jie niekad ne užsiima. Vieton to, jie laiką leidžia "pirklyvimui". Kiekvienas tik "pirklyba" užsiima: vagia, parduoda, perka ir vėl parduoda. Pirkliaudami jie grubijoniškumo, žiaurumo ir kitokio ištvirkimo pirmoje eilėje visur stovi.

Moters teroristės.

Texas valstijoje susiorganizavo moterių klubas, kuris pasivadino "Moterys nematomos akies" (Ladies of Invisible Eye). Miestelyje Fort Worth jų buris nužirėjo vieną savo buriui nepriklausančią moterį, ant kurios jos turėjo savo akį ir jai prisakė auklėt savo 14 metų dukterį sulg jų nurodymų. Ta moteris (I. C. Patum) vienok prisakymų nepaklausė, tad kartą buris "nematomos akių", apsevusiu "overolžemis" atvažiavo prie jos namų automobiliu, ir jai apreiskė, kad kur ten prie upės jos dukteriai atsitiko koks blogumas, Motina greitai sutiko važiuoti su jomis nelaimės vieton, bet kelionėje patėmijus kias važiuojant ne ton vieton, kurioj jos sakė nelaimė patiko jos dukterį, nujausdam pavoju, stengėsi iššokus pabėgt, bet organizuotos teroristės ją greitai virvėmėmis surišo ir nusivežė pagiūrni, kur priėjo ją prie medžio

ir apdraskę drabužius, per nuogus pečius nuplakė bizinū. Vienai plakant, kitos stovėdamos juokėsi ir išjuokė kiekvieną plakamosios susimylėjimo. Suteikę jai 100 kirčių, atrišo nuo medžio ir palikę apalpusią, susėdę automobiliu nuvažiavo savo keliais.

Ar ne puikus "civilizuotųjų" moterių darbai?

Paskola ir spėliojimai.

Nelabai seniai, kuomet darėjo angliakasių straikai, ir kada tulos kasyklų kompanijos iš savų namų varė laukan straiškius su jų šeimynomis, Harriman National Bank of New York City straiškių globimo komitetai paskolino \$200,000 gelbėjimui tų šeimynų, kurios tapo išvartos iš namų, ir tai paskolino be jokių gvarancijų, kad paskola turbut sugražinta, ir be paklausimo, ar bus sugražinta. Kada paskola buvo duota tikrai niekas negali pasakyti nes tas dar visai neseniai sužinota. Vienok dabar neta me svarba. Kiekvienam, ypač turėčiui, rupi, kam ta banka straiškiams skolintokią sumą pinigų, ir tai be jokios gvarancijos. Vieni spėja, kad banka paskolė davė su tam tikru išrokavimu, kad save pasigarsinus, kiti, kad pakenkus unijoms parodant, jog jos nepajėgė savo narius nuo nelaimių apsaugot, kiti, kad tuomi padėjus straišką ilgiau nutėst išnaudot visuomenę, kad darbininkus pakinkius "sunkesnin kapitalistų vežimam, kad paskui už paskolą atluopus didelius nuosimčius, kad tuomi pasitraukus pas save depozitorius iš angliakasių tarpo, ir daug daug dar kitokių spėjimų, o kurie nesuranda ką spėt, tai sako, kad ši banka darbininkams paskolino tik \$100,000, bet reikalui esant žadėjo paskolint net \$5,000,000.

Lenkiškas skandalas.

Miestelyje South Bend, Indianos valstijoje, iškilo skandalas, kuriame apt poros svetimtaučių, visi kiti lenkai. Tula Johanna Tierian, pati profesoriaus Notre Dame universiteto, teismui apskundė lenką Hosinskį, kaltindama jį esant tėvu jos devynių mėnesiu vaiko. Teisėju yra lenkas, tad prokuroras patarė bylą perduot kitam teismui, nes čia lenkas lenkui gali pasitarnaut. Prokuroro nurodytame teisme teisėju yra kitas lenkas, kuris turi ypatingą piktumą ant apskustojo Hosinskio, ir gali išduot neteisėną sprendimą, todėl apskustojo advokatas nurodė kitą teismą, bet tame atardama teisėju esant skundžiančiosios priešą, tad teismas gali išeit irgi neteisindū. Vienos ir kitos pusės advokatai sutinka bylą perkelt į kitą miestą ir pasirenka ten du teismus, bet viename yra teisėju demokratas, kitame republikonas, ir abudu jie kaip tik yra netų partijų žmonės, kuriems priklausio skundėja, skundžiamasis ir jų advokatai. Ir tokiu būdu dabar nėra teismo, kurin šią bylą būtų galima perkelt.

Po straiškų.

Pasibaigus anglių kasyklose straiškams, arba teisingiau sakant, straišką pertraukus, kasyklose darbai tuojau prasidėjo. Batumiņo kasyklose darbai prasidėjo pirmiau ir tikėtasi, kad straiška antracito bus tuojau užpildyta bituminu, bet to neatsiekt, nes pirmoje savaitėje bitumino kasyklose anglių iškasta pora šimtų tūkstančių tonų mažiau, negu buvo tikėtasi.

Antracito kasyklose straišką pertraukus darbai irgi prasidėjo tuojau. Tulose kasyklose nelaukta net padėlio, bet darbai pradėta nedėlioj. Antracito kasykams palikta tos pačios algos, kurias jiems mokėta iki pabaigos senosios sutarties. Kongresui pasiulyta įsteigt komisiją ištirti darbininkų sąlygas ir pridėt naują paragrafą, nustatantį darbininkams algas.

Iš priežasties besierinančios žiemos ir dėl buvusio straiškų, anglių visur didelė stoka. Tuom pasinaudojant anglių pardavėjai kelia kuro kainas. Nors valdžia nori tam pastot kelią, vienok dėi daugybės kliučių anglių kaina kyla augstin ir anglių nėra. Freeport viena firma dar turi užsilikusių anglių, kuriuos pardavinėja po \$25 toną. Rytinėse valstijose bituminas pakilo iki penkiolikai, kitur iki šešiolikai septyniolikaj doliarui.

Krokavoj apskričio teismas užgynė platinimą "Sargybos" arba Biblijos Draugijos Amerikoj išleidžiamus šiuos raštus: "Ką kalba šventas raštas apie peklą," "Nuodėmių žmogus arba atkristus", "Išaiškinimas švento rašto", "Naujas sutvėrimas, praeties šventė, arba velykos naujo sutvėrimo," "Angiolo pasveikinimas," "Tiems, kurie mano už save", "Mytologija ir biblija" ir "Svarbu mąstantiems žmonėms."

Austrijoj iškilo abelinas laikraštininkų straiškas ir dabar ten ne išėina joks laikraštis. Straiškieriai reikalauja įvedimo reformų, pamainančių valdžios sistemą ir formą, kadangi dabartinė valdžia daugiau nieko neišmano kaip tik didint žandarų burius. Ministeris Seipel išvažiavo į Šveicariją pasiteiraut, kokias reformas reiktų įvest.

Varšavoj žandarai areštavo tulą Wagner, atkeliavusį čia iš Karaliaučiaus jieškot darbo. Žandarai jį palaike Lietuvos žvalgu. Nors Wagner yra tikras vokiečiai ir apie lietuvius nieko beveik nežino, ir turi konsulio patvirtintą pašportą su rekomendacijomis, tai teismas visgi jį skaito Lietuvos žvalgu, ir kaip toki žada teist.

Naujas pranašas atsirado Francuzijoje, kuris, sakoma, neseniai išpranašavo, kad Vokietijos pinigai kurse labai nupuls. Juomi yra tulas Loucheur, kuris dabar vėl pranašauja, kad gale šitų metų Vokietijoje kils revoliucija už demokratiją, ir demokratijos šalininkai laimės.

PO MEDŽIU

Malonūs broliai ir sesers! Ir vėl savaitė prabėgo, ir vėl mės susirenkame Po Medžiu pasikalbėjimui ir mintimis pasidalinimui apie šokių ar tokių dalykus, kurie paliečia mus pačius ir kitus. Mės visi gerai žinome, kad šita mūsų šventinė mums primena netik praeitį, bet ir dabartį, kuri nesulaikomais žingsniais eina pirmyn ir neša nesuskaitomas daugybes gerumų ir blogumų, kuriais turi žmonės naudotis, ir naudojasi. Tik yra dar tokių žmonių, ypač iš tarpo tokių, kurie nesilanko kartu su mumis Po Medžiu, kurie šalinasi nuo mūsų susirinkimų ir todėl nedasiproti, kad iš tų gerumų ir blogumų, nors jie yra paliekami visų pasinaudojimui, vienai juos reikia gerai peržiūrėti, permatyti ir pasirinkti tik tokius, koki katram yra tinkamais. Ne kiekvienam ir kiekvienas gerumas yra naudingas, ne kiekvienam ir ne kiekvienas blogumas yra pragaištingas. Prie to dar kaip blogumai, taip ir gerumai savo naudingumu ir bolgumu vėl paeina nuo to, kaip daug jų yra. Pavyzdžiui paimkime nuodus. Yra tai mirtinai pavojingas dalykas, o vienok dar tas nereiškia, kad jį iš toli reikia kiekvienam saugotis, kad jais nenusinuodinus. Nuodai daugelyje atsitikimų yra net kaip vaistas. Tas pat ir su kitais dalykais. Paimkime britvą. Yra tai gana geras ir praktiškas dalykas, bet reikia mokėti ir žinot kaip su juom apsieit. Jeigu jis išmintingai yra vartojamas, jis atlieka gerą ir naudingą darbą, bet jeigu jį pačias savo vartoneis mažas vaikas, jis juomi mirtinai susižeis. Paimkime mums visiems gerai žinomą alkoholi. Visi žinome, kad jis yra tai savo rušies nuodai, žmogaus sistemai pavojingi kaip iš viršaus taip ir iš vidaus. O vienok jis yra naudingas vaistas ir visuose vaistuose yra alkoholiaus kad ir visai neįžymus nuosimtis. Taip lygiai ir žmogaus kasdieniniame gyvenime nėra viskas geru, kaip lygiai nėra ir blogu, kas tik turi savo laiką ir saiką. Daugelis žmonių, vyriškių, ruko tabaką, kuris turi sąvyje tam tikrą dozą nikotino nuodu. Bet jis niekam, nekenkia, jeigu jis yra rukomas su miera. Kas ruko jo peradug, tas netenka ir akių šviesos, ir proto tvir-

tumo, prie to dar ir dvokia ištolo. Paimkime ir kitus dalykus. Valgiai, be kurių jokys gyvas sutvėrimas negali apsieit, yra kiekvienam reikalingi, bet jeigu kas jų valgo perdaug, turi sirgti apsirijimu. Vanduo, kurį kiekvienas daktaras užtikrina esant sveikiausiu gėrimu, jeigu jo kas gers perdaug, turės sirgti. Ugnis, kokia ji pavojinga! Jai neatsilaikę nū murai, nė medžiai, nė vanduo, nė akmenis, nė kas kitas. O betgi ji kiekvienam žmogui yra maloni, naudinga ir reikalinga. Maudymasis vandenyje yra kiekvienam gyvenui, ne išskiriant ir žmogaus, būtina reikalingas. Bet jeigu kas neturės sau pasiskirto rubežiaus, bris pertolį jį, papuls jo sukurin ir gaus galą. Vaikščiojimas žmogui, kaip kiekvienas daktaras užtikrina, būtina yra reikalingu, ir netik žmogui, bet ir šiaip kiekvienam gyvenui, sveikatos pagerinimui, bet jeigu žmogus neturės rubežių, jis yra pavojingas. Ir taip viskas. Saulė, lytus, vėjas, kvapsnis, gėrimas, juokai, kalbėjimas, giedojimas, linkmybė, rustybė, miegas, nemiga, ir viskas ką mės tik žinome ir suprantame, yra kartu blogu ir geru, naudingu ir pavojingu. Jeigu šio ar to yra kiek reikia, kiek rubežiai leidžia, yra geru, bet jeigu yra perdaug, blogai.

A tą kartą eidamas aš gavė mačiau vieną moteriškę prie savo namų rauodjant ir kasžinka apgailaujant. Pasitėravęs ten sustojusių žmonių patyriau, kad ji apgailauja savo mažą sunų. Sužinojau, kad jos sunus buvo išlipęs ir medį, ir iš medžio išpuoė. Puldamas jis persiskėė sau galvą ir paskui todėl nugabentas į ligonbutį, numirė.

Teisybė, motinai gaila savo vaiko, dargi tuom labiau gaila, kad jis mirė ne laiku ir ne paprasta mirė. Bet kaip tokį atsitikimą galima pateisint? Ar ne galima šiame atsitikime pakaltint pačią tą moteriškę, to netikėtai žuvusio vaiko motiną? Juk ji jį auklėjo kaip savo vaiką, tad kodėl ji jam ne įkalbėjo, kad nereikia lipti į medžius. Juk žmonės pasakojo, kad ji nekarta labai gėrėjosi savo vaiko gabumu ir džiaugėsi, kad jis moka laiptoti į medžius. Kodėl ji nesuprato, kad tas laipiojimas kartais gali suteikt la-

LIETUVIAI AMERIKOJ

Herckimer, N. J.—Manifestacija dėlei Lietuvos pripažinimo.

Rugsėjo 4 d. čia buvo didelės iškilmės išreikškimui padėkos Suvienytooms Valstijoms už pripažinimą Lietuvos. 11valandą ryto susirinko ape 2000 lietuvių ir ukraiņu iš visų aplinkų miestelių, vyrų, moterių ir vaikų, pasipuošusių vėliavomis, apsikaisusių gėlėmis ir popierinėmis dekoracijomis, traukė eilėmis, miesto gatvėmis. Ta diena išrodė, lyg kad Herckimer būtų Lietuvos miestas, ns visur plevė savo Lietuvos vėliavos. Kaip seniai Herckimer gyvuoja, tokios dienos nėra matęs, nes netik lietuviai, bet ir svetimtaučiai tokią dieną niekad nėra surengę. Ant ryt "Evening Telegram" visas lietuvių iškilmes plačiai aprašė ir išgyrė herckimeriečius už labai gražius pasipuošimus.

Dabar, kaip procesija išrodė: Pirmiausia jojo švadronas policistų, kurie tvarkė parodai kelią. Paskui juos jojo parodos maršalas J. Vasiliauskas ir jo padėjėjas P. Marcinkevičius. Paskui juos ėjo Utico lietuvių benas grieždamas maršus, paskui du Suv. Valst. kareiviai nešė Lietuvos ir Suv. Valstijų vėliavas; Lietuvos vėliavą nešantis kareivis (iš Utica) turėjo ant savęs lietuviškų spalvų dekoraciją. Toliau tobylčos su padėka Suv. Valstijų valdžiai. Paskui su didelėmis ir mažomis vėliavomis moterių batalijonas. Toliau sunkus automobilis, papuoštas rutomis, kuriame sėdėjo vaikai ir mergaitės, pasipuošę rutų vainikais. Toliaus ėjo didis lietuvių batalijonas, kurio ir galo nebuvo matyt. Paskui lietuvius ėjo didelis buris lietuvių prietelių ukrainų, su Suvienyty Valstijų ir Ukrainos vėliavomis, išreikšdami savo troškimą, kad ir jie sulauktų tokios laimės kaip lietuviai, kad galėtų iškilmingai švest Ukrainos pripažinimo dieną. Toliaus ėjo ukrainų benas, grieždamas lietuviškų maršus. Toliaus S. Ramanauskas Suv. Valst. kareivio uniformoj nešė Suv. Valstijų ir P. Velička Lietuvos kareivio uniformoj nešė Lietuvos vėliavą. Paskui nešė dvi tobylčios, kurių viena turėjo užrašą dėkavokės Suv. Valstijoms ir prezidentui Hardingui už pripažinimą Lietuvos, kita obalsj "Vilnius turi but mūs". Už šių ėjo pluduras, vėliavomis papuoštas, kuriame stovėjo branguose kostiumuose pasipuošę Biruta ir Liuosybės dievaitė (lenkai žiurėdami į Liuosybės dievaitę sakė, kad tai esanti "polska królionturėtų stengtis savo vaikus nuo to visko draust ir juos mokint gyvenimo tikruose rubežiuose. Čia negali tėvams but pasiteisinimo, kad jie nežino kur yra jų vaikai ir ką jie veikia. Jų pareiga yra parėjusių vaikų išsiklaust kur jie buvo ir ką veikė, o išsiklaustus ir sužinobus jų netikusį veikimą, baust ir mokint gerų daryturėtų būtina pasirupint, žmogus.

Toliaus jojo Lietuvos didis kunigaikštis Vytautas su savo žmona. Paskui maži vaikai nešė didelę Suv. Valstijų vėliavą. Už tų dvi mergaitės iš gyvų gėlių nupintas vėliavas: Lietuvos ir Suv. Valstijų. Toliau 15 jaunų mergaičių, pasipuošusių geltonai, žaliai ir raudonai nešė didelę gyvų gėlių vainiką, apsaugstyta penkiais geltonais, penkiais žaliais ir penkiais raudonais kasnykais; kiekviena mergaitė jį nešė laikydamos už savo spalvos paspinų. Šiuom regeiniu žmonės, netik lietuviai, bet ir svetimtaučiai labai gėrėjosi, ir delnais smarkiai plojo. Toliau baltai pasipuošę mergaitės nešė Lietuvos vėliavą. Už tos ėjo batalijonas pasipuošusių moterių, užsikabinusių lietuviškais ir S. V. dekoracijomis. Paskiausia ėjo nedidelis buris vyrų, kiti buvo užimti priėmimu iš kitur atvažiuosusių svečių, ir ant galo ėjo daugybė automobilių, pasipuošusių vėliavomis, kuriuose važiavo kunigai: iš Utica F. Zabiela, iš Amsterdam A. Tamoliunas ir iš Wilkes-Barre P. Petrauskas, "T. B." redaktorius.

Parodai suėjus miesto sodan, publikai stovint be kepurių, benai atgriežė abudu himnus, paskui mergaitės dar atgiedojo Lietuvos himną. Kunigas Tamoliunas atidarė programą ir kalbėjo angliškai. Antras kalbėjo advokatas Donald Brush, pagirdamas mūsų tautos vaikus ir pasakė, kad Suvienyty Valstijos ir Lietuva, kaip dvi seserys dabar veiks viską išvien (didis delnais plojimas). Paskui kalbėjo ukrainų kunigas, patardamas savo viengėnčiams vienyty su lietuviais, išreikšdamas viltį, kad gal ir mės kada sulauksime tokios laimės, savo nepriklausomybės, kaip jos Lietuva sulaukė. Toliaus kalbėjo kunigas Zabiela, kuris savo kalboje pasmerkė lenkus (lenkams ir sulenkėjusiems lietuviams tas labai nepatiko, tai jie visi programai pasibaigus niurino galvas nuleide).

Pasibaigus programai, publika ėjo į pikniką, kuriame visi vaišinosi. Ten dar kalbėjo iš Wilkes-Barre P. Petrauskas, pasakodamas apie gyvenimą Lietuvoje. Piknykas pasibaigė 7 valandą vakare ir tada visi skirstėsi namo. Nors nuo maršavimo visi buvo privargę, bet kiekvieno veiduose matėsi didis užsiganėdinimas. Mat, dėl tėvynės nesunku biskį pavargt. J. J. Damidavičius.

Cleveland, Ohio.—Kuopų susirinkimai. Daug svarbių sumanymų. Nutarimas rengtis prie šventimo Vilniaus jubilėjas.

Jau tulas laikas kaip "Amerikos Lietuvyje" matėsi žinių iš mūsų kolonijos, lyg kad čia nieko nebutų gyvo, bet tikrenyėje yra kitaip. Rods, laike vasaros apart išvažiavimų čia daugiau nieko nebuvo, užtai galbut ir nieko svarbaus pasidalinisu laikrašcio skaitytojais nebuvo. Bet nespėjus pasi-

džiaugt, vasara viesulos greitumu prašvilpė, nusinesdama su savim visas grožybes, ir žmones palikdama kovot su žiemos sezonu. Ir žmonės rengiasi prie tos kovos su pilnu pasiryžimu, ir dar net su energija ką nors naudingo nuveikt.

Pirmuosius žingsnius tame daro A.L.T.S. 18 kuopa, kuri pastarame savo susirinkime 10 Rugsėjo, apart kelių savo reikalų, nutarė šį rudenį ruoštis prie atvaidinimo "Dvi seserys" ir suorganizuot vidurinės sriovės kuopų ir draugijų sąryšį.

Antra iš eilės eina T.M.D. 20 kuopa, kuri savo susirinkime 17 Rugsėjo nutarė pradėt darbą ateinančiame sezone. Nutarta rengt pamirėjimą 600 metų sukaktuves darbo varymui išrinkta komisija, kuri steigis sutraukt bendran veikman vietas vietines kuopas ir draugijas. Antras nutarimas tai prisidėt prie rengimo daktaro Graičiuno maršrutu, ir kartu pasižadėjimas visų narių suvienytois spėjimais darbuotis TMD. labui. Dar J. J. Žilis pakėlė keliatą svarbių klausimų, butent: Protestuot prieš netikusį duotą Lietuvos pinigams vardą; kad būtų pakeistas lietuvių alfabetas, panaikinant visas akcentuotas raides; kad būtų pakeistas Lietuvos užvardinimas "Lithuania" angliškoj kalboj; kad būtų pertaisyta lietuviška gramatika; kad Lietuvos valdžia imtųsi tinkamų būdų šulietuvinimui lietuvių slavų pravardžių (čia biskį klyviuo Praškevičių, Karpačevičių, Vastlauskų ir kitų tiems). Susirinkimas vienok atrado, kad toki dalykai yra surišti su augštesniais autoritetais ir Lietuvos valdžia, kuriuose maža išėivių grupelė negali nieko veikt, pasitiktint, kad šiuos klausimus pajudins naujasis Lietuvos seimas.

Tiek šiuom tarpu turiu papasakot apie mūsų kolonijos lietuvių bruzdėjimą. Kas nutiks vėliau, nepamiršiu žiniomis pasidalint su "Amerikos Lietuvio" skaitytojais. Žilvitis.

Baltimore, Md.—Masmitingas. Protestai. Rezolucijos. Kalbėjo Natkevičius. Rugsėjo 11 įvyko čia masmitingas. Kalbėtojum buvo Natkus-Natkevičius, kuris kalbėjo dviem atvejais. Pirmiausia kalbėjo apie Lietuvos konstituciją, nurodydamas jos pragaištingus punktus Lietuvos piliečiams ir darbo žmonėms. Plačiai apipasakojo klerikalų pasiryžimą sumint kojomis piliečių ir darbo žmonių tiesas, priimant tokią konstituciją ir pasakė, kad sekantis seimas, arba parlamentas, į kurį beabejonės laimės didžiumą pažangiosios partijos, pataisys visus tuos negeruosius punktus ir jų vieton idės tokius, kurie aprupins Lietuvos darbo žmones, o ne dvarponių ir kunigų luomus ir tik jiems reikalingus, vienitinius.

Pertraukoj buvo renkama aukos išlaidų padengimui, o likusias žadėta pasiųst Lietuvos našlaičiams. Paskui dr. I. Bronušas perskaitė keletą rezolucijų, išsireiškian-

čių prieš apdėjimą mokesčiais Lietuvos piliečių užru-bežiuose, prieš palikimą mirties bausdos ir pagaliaus prieš Lietuvos atstovybę ir jos įgaliojimą finansų misijos nariu J. Bielskį, reikalaujant, kad Lietuvos valdžia atšauktų juos ir jų vieton atsiųstų kitus, tinkamesnius. Kita buvo skaityta angliškoj kalboj, kaip protestas prieš Johnsono bilij. Visos rezolucijos priimta vienbalsiai, išskyrus vieną, kur reikalauta paaiskinimo, kodėl Carneckis yra netinkamas.

Natkus kalbėjo antru kartu, apie parlamentą, nurodydamas kaip klerikalai nesnaudžia, dirba, ir kiek pinigų jie jau yra surinkę, kad tik daugiau savųjų pervaryt į parlamentą, ir kad vėl galėtų varžyt darbo žmonių laisvę. Ypač nurodė kaip Lietuvos prezidentas mokėtų pasinaudot Lietuvos konstitucija, kuri jam suteikia tiek daug neaprobežiuotos galės, jeigu klerikalai laimėtų. Karštai ragino remt Lietuvos pažangiasias partijas ir užrašinėti savo giminėms pažangiuosius laikraščius. Buvo vėl renkama aukos, kurių surinkta \$11.

Mitingas buvo rengiamas 13 vietinių draugijų. Į tą skaitlių įėjo ir trockiniai, kurie visu smarkumu ėmėsi už darbo, manydami, kad dabar jau ištikrųjų bus galas Lietuvos "buožių" valdžiai. Jie skverbėsi į rezolucijų komisiją, piršo neva chorą, kuris tik Maskvą garbulietuvinimui lietuvių slavų pravardžių (čia biskį klyviuo Praškevičių, Karpačevičių, Vastlauskų ir kitų tiems). Susirinkimas vienok atrado, kad toki dalykai yra surišti su augštesniais autoritetais ir Lietuvos valdžia, kuriuose maža išėivių grupelė negali nieko veikt, pasitiktint, kad šiuos klausimus pajudins naujasis Lietuvos seimas.

Tiek šiuom tarpu turiu papasakot apie mūsų kolonijos lietuvių bruzdėjimą. Kas nutiks vėliau, nepamiršiu žiniomis pasidalint su "Amerikos Lietuvio" skaitytojais. Žilvitis.

Baltimore, Md.—Masmitingas. Protestai. Rezolucijos. Kalbėjo Natkevičius. Rugsėjo 11 įvyko čia masmitingas. Kalbėtojum buvo Natkus-Natkevičius, kuris kalbėjo dviem atvejais. Pirmiausia kalbėjo apie Lietuvos konstituciją, nurodydamas jos pragaištingus punktus Lietuvos piliečiams ir darbo žmonėms. Plačiai apipasakojo klerikalų pasiryžimą sumint kojomis piliečių ir darbo žmonių tiesas, priimant tokią konstituciją ir pasakė, kad sekantis seimas, arba parlamentas, į kurį beabejonės laimės didžiumą pažangiosios partijos, pataisys visus tuos negeruosius punktus ir jų vieton idės tokius, kurie aprupins Lietuvos darbo žmones, o ne dvarponių ir kunigų luomus ir tik jiems reikalingus, vienitinius.

Pertraukoj buvo renkama aukos išlaidų padengimui, o likusias žadėta pasiųst Lietuvos našlaičiams. Paskui dr. I. Bronušas perskaitė keletą rezolucijų, išsireiškian-

Balandėlis.

Westfield, Mass.—Šimtas doliarų už mėnulio lašus, ir dar pasarga.

Tulas Jonas prieš dvi savaites sumanė atlankyti savo mylimą. Žinoma, tokiam niekas ne kainuoja, nes turi savo automobilį. Prieš važiuosiant neužmiršo pasiimt, kaip čia vadina, "mėnulio lašų". Pas merginą važiuojant jis su nieku nesidraugavo, tai vienam prisiejo ir bonką ištuštyt. Tą padaręs, žinoma, jautėsi pačiame smagume. Užsisukęs automobilį nuvažiavo pas savo mylimą, o gal dar ir ten tų pačių lašų sugriebė, tai grįžtant atgal tvarkos dabotojas patėmijo Joną parpyškant nuo vieno krašto gatvės ir kitą. Policistas matydamas, kad Jonas toliaus negali važiuot, paėmė jį ir jo automobilį nakvynėn, kurioje išlaidė visą naktį. Ant rytojaus pats užsistatė kauciję šim-

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

IŠ PAČTO ISTORIJS.
Vardas "pačtas".

Vienas iš parankiausių ir butiniausių dalykų žmogui yra "pačtas", kuriam tarpininkaujant šiadien žmonės susijungia vieni su kitais visuose pasaulio užkampiuose.

Vardas "pačtas" paeina iš lotynų kalbos "ponta", kuri paskui priėmė anglo-saksai ir skandinavai, pavadinami "posta", o slavai jį iškreipė į "počta". Lietuvių kalboje nėra jam lietuviško vardo, ir todėl lietuviai jį mini slaviskai ("pačtas" — nuo "počta", ir "paštas" — nuo "pošlena"). Neseniai lietuviai vartojo "krasa", kuris dar ir šiadien kartais kur vartojama, bet tai yra grynai lenkiškas žodis, paeinantis nuo "kres" (galutinumas — stanac u kresu podrózy). Lietuvos kaimuose dar ir šiadien minima "krasa" ir "krasininkas" (žmogus, nešantis pašto siuntinius). Tas yra įsigyvenusių nuo baudžiavos laikų, kada darai siųsdavo žmogų "na kresy" (į aplinkes) su galutinu baudžiauninkams prisakymu.

Kai kas mano, kad "pačtas" grynai lietuviškai turėtų būti vadinamu "krivulė", nes Lietuvoj jį savo laikų buvo visiems žinoma. Bet ta "krivulė" Lietuvoj savo laikų turėjo visai kitokią reikšmę negu kad šiadienis pačtas. Buvo tai sistema valsciuose, kada valscių raštinė siuntė kaimiečiams savo paraginimus, ar tai mokesčius mokėt, ar valscių susirinkimams (shodas — shod, shod) susieit. Raštinė paraginimą išduodavo ant rašto, su valscių viršininko parašu ir žyme, įteikiant jį šaltyšiu, urėdninkui, dešimtininkui, kuris tą raštą išduodavo pirmutiniam kaimo, ar sodžiaus gyventojui, tas turėjo raštą greitai perduoti antram, tas trečiam ir taip iki paskutiniam, paaiškinant reikalą žodžiu, nes tada labai retai kaimuose ir sodžiuose kas mokejo skaityt raštą ir dar rečiau kas jį suprato, kada-

tinę iki teismui. Teismas atsibuvo 16 d. Rugsėjo ir atrodė jį kaltu. Nubaudė 100 doliarų ir dar liepė "pasiprovyt", o jei ne, tai atims laidą. Dabar kiti mūsų mergininkai, kad ir važiuosite pas mergas, bet apleskite menulio lašus.

Westfieldietis.

Philadelphia, Pa. — Nuodėminga biznio politika.

Jau per ilgoką laiką partvyškų trukšmų mūsų mieste neturėjome. Bet trukšmai, ir dar nedailūs trukšmai, pasirodė, kada keliatas mėnesių atgal prasidėjo du nauji iletuviški ofisai So. Philadelphijoje. Du toki ofisai jau buvo per kelis metus. Kaip paprastai, žmogus atidaręs kokį nors biznį pradeda garsintis ir traukt kosto-

mierius koku tik budu galima, bet budui gavimo turėtų but kokis nors doros rubežius. Tokis vienas naujai užsidėjęs ofisas, kurio savinin-

gi raštas buvo rašytas svetimoj kalboj (lenkiškai, rusiškai, vokiškai). Kad raštas greit nesustrintų eidamas iš rankų į rankas, kurios pas kaimiečius retai kada buvo švarios, tai raštelis iskiopytu budavo į galą įskeltos lazdelės; ir vieno buvo nešamas kitam, laikant lazdelę už kito galo. Lazdelės kaimuose paprastai kaip visur ir visuomet yra paprastos, kreivos, tad nuo jų kreivumo ir toks "krivulė", kuriai kiti vardą pritaikė dar ir nuo to, kad jos kelionė kaimuose buvo visai kreiva, arba žigzaguta.

Apart visko lietuviai neseniai paštą buvo pavadinę "žygune," bet šis ne įsigyveno ir greitai išnyko.

Pačtas senų gadynių.

Senoje gadyneje, arba pirmuose amžiuose, kuriuos istorija pasiekia, žmonės nežinojo apie pačtą tokios sistemos, kokioje šiadien jis yra. Tada žinios ir privatiški laišškai buvo nešami pasiuntinių, kuriais buvo verbuojama laisvi žmonės ir vergai. Babilionoj, Egipte, Grekijoj ir Ryme, tokių pasiuntinių būriai tarnavo viršiausiem valdovams, kurie siųsdavo žinias žemesniems už save valdininkams.

Laikui bėgant tokia sistema žinių nešiojimo tapo pagerinta tuom, kad pasiuntiniai jau nebuvo siunčiami pėkšti, bet raiti, kas pagreitino kelionę. Mažojoj Azojoj Aleksandra Didis, vieton arčiau naudojo kupranugarius (verbliudus). Rymo pasiuntiniai turėjo vardą "veredarri" arba "diplomarii" ir buvo greičiausi, nes keliones atliko arkliais jodami. Kada Rymo valstybė išplėtė savo teritorijas, pasidaugino tada jos reikalai, su tais ir žinių siuntimas, tada jau raštų pasiuntinių ne užteko, todėl pradėta važiot vežimais, nuo kart ant dviejų, paskui ant keturių ratų.

Kada prasidėjo karių ir žmonių kelionių audra Europoje, sunyko ikitol įsigyve-

kai skelbia save tokiais gerais kuone šventais žmonėmis, gerai pasiturinčiais ir tik dėto esą atsakančiais, per nekuri laiką užsipuolė visokiais budais sunaikinti biznį vieno seno ofiso ir priėjo net prie to, kad paleido paskalą per vietos lietuvius, buk tas žmogus jau pabėgo iš miesto. Žmonės turėdami visokių reikalus pradėjo pas M. bėgt užbaigt savō reikalus ir tas padarė jam daug nesmagumų, net pinigisko nuostolio. Bet pasirodė, kad M. niekur nebuvo išbėgęs ir jo ofisas kasdien buvo atdaras.

Dabar jau nekurie žmonės supranta, kad tas buvo padaryta tik iš biznio pavydo, bet kiek ims laiko teisybei apeit ir ar tie geri K. atsilgyvs su M. už tokią bledį? Aš patarčia M., kad mėgintų surinkti aiškius paskalo vaisius ir patraukt tokius teisman, kad jie pasimokinėtų už savo blogą darbą.

S. K. Jonas.

nusi žinių išnešiojimo sistema, tik vėliau jau frankų (šiadien francuzai) karalius Klodvi ir Karolis Didis pradėjo atgaivinti pačto sistemą, pagerinant ją, kol įsteigta trys linijos išvažiojimui žinių ir žmonių, į Ispaniją, Italiją ir Vokietiją.

Pačtas viduramžiuose.

Rytuose pačto įsteigėjais buvo pirmutiniais arabai, kurie viduramžiuose buvo civilizatoriais Azijos Mažosios, šiaurinės Afrikos ir Ispanijos. Kalif Moavia 679 m. įvedė reguliarišką pačtą. Laikuose Kalif Abdul Melik visi svarbesnieji miestai tapo sujungti pačto keliais, kurių buvo svarbiausiu "šventas kelias" iš Bagdado į Mekką. Buvo tada 930 pačto stotys, kuriose visuomet stovėjo vežimai su pakinkytais arkliais, vežimui žinių, paliepiamų, valdininkų ir net kareivių.

Europoj davė progą įsteigimui šiadieninės sistemos pačto viduramžių prekyba. Prasidėjus ir kaskart besididinant prekybai, atsirado didelė daugybė reikalų ir todėl parsiejo reikalas pačto įsteigimo. Kadangi pirklyboj lošė didelę rolę klioštoriai su savo opatais ir prezorais, tad ir pačto įsteigimui klioštoriai daug pasitaravo. Karaliai ir kunigaikščiai, supratę klioštorių pačto naudingumą, suteikė klioštoriais daug privilegijų ir paramos. Minikai tada Hospicijos kalnuose rengė specialiskas apsaugas ir pasilio stotis pačtą gabenantiems žmonėms, kurios buvo ir siuntinių išdalimo punktais.

Reguliarišką valstybinį pačtą, gabenantį privatiškius siuntinius ir laiškus įsteigė kryžiečiai Vokietijoj ir paskui Lenkijoj. Šito pačto sėdyba ir vyriausis punktas buvo Marenburge. Nuvežimas laiško iš Marenburgo į Rymą tada kainavo 20 dukatų. Laiškus ir siuntinius gabeno minikai, daugiausia ordeno broliai, nors kai kada tą darbą atliko ir kunigai.

Miestai, pirklybos centrai, 12 amžiuje turėjo savo specialiskus pasiuntinius laišku nešiojimui tarp vieno miesto ir kito. Hamza, susivienijimas prekybos miestų Vokietijoj, turėjo reguliarišką organizaciją pačto siuntinių ir laišku išnešiojimui. Hanzos pasiuntiniai keliavo tarp Hamburgo, Rygos, Genuos ir Venecijos. Francuzijoj pačto organizatorium buvo Liudvikas XI, kuris 1464 m. įsteigė organizaciją pasiuntinių, nešiojimui valdiškų raštų.

Laikai vėliasnės pačto sistemos turi giminstą su Medilionijos šeimyna Turn-Taxis, kuri apsigyvenus Vokietijoj šią pavidę pakeitė iš Torrianchi. Ji 1440 m. įsteigė įstituciją, iš kurios imta gabenti žinias ir siuntimus su laiškais į Viennos dvarą. Tos įstitucijos generališku viršininku tapo Ioan von Taxis 1406 m. ir iš čia siuntiniai imta išgabenti ir privatiškoms ypatoms.

1504 m. Taxis suorganizavo eilę tokių pačto įstitucijų tarp Viennos ir Paryžiaus. Iš Brukselio į Paryžių siuntinius atgabent Taxis prižadė-

jo 44 valandų bėgyje, iš Paryžiaus į Insbruką per 5½ dienų. 1516 m. Taxis įgijo pačto monopolį visoj Vokietijoj ir įgijo pasitikėjimą, nes siuntinius persiuntė vitasy lygiai, nedarant tarpe jų jokio skirtumo. Pačto monopolis Taxui nešė gerą pelną, nes per metus pelnė iki 100,000 dukatų, kas pagimdė pavydą tarpe daugybės kunigaikščių ir karalių (kurių toje gadyneje buvo devynios galybės), kurie ėmė pas save steigti tokias įstitucijas, kad Taxui pakenktų. Pirmutinis konkurentas buvo Brandeburgijos kurfistas, kuris 1649 m. Berlyne įsteigė savo pačtą ir tuomi Vokietijoj išvijo iš veikmės ciesorišką pačtą. Tą patį padarė Saksonija 1681 m., ir 1720 m. Austrija. Taip dedantis Taxaso pačtas ėmė mažėti, nors jo skyriniai kai kur veikė dar iki 1886 m., kada juos išpirkio Vokietijos valdžia už 3 milijonus doliarų. 18 amžiuje Vokietijos pačtas labai išsitobulino, įgijo pasitikėjimą užrubežiuose, ir ėmė tarnauti užrubežių valstybėms, kurios paskui ėmė jos pavyzdį ir steigė tokius pačtus pas save. Vokietijoj pačtą ištobulino tulas Stephan, kurs buvo ilgus laikus pačto viršininku, ir jį galima vadinti pačto tvėrėju, nes jo sistema šiadien naudojasi beveik visais pasaulis.

Lietuvoj pirmutinis pačtas atsirado Vilniuje, 1564 metuose. Jį įsteigė rodošis Lenkijos Stepas Botyrius. Buvo tai pačto punktas, veikiantis tarp Vilniaus ir Varšavos. Siuntiniai buvo vežami priverstiniai kaimiečių arkliais ir vežimais, kas buvo vadinama "padvados." Už siuntinius adresatai turėjo mokėti pinigais. Tarp Vilniaus ir Varšavos pačtas buvo vežamas pirmiau kas 10 dienų, paskui kartą savaitėje.

Anglijos pačtas.

Šiadien beveik kiekvienam yra žinoma, kad Anglijos pačtas yra greičiausias ir punktualiausias, bet ne kiekvienam žinoma, kad ten pačtu galima siųst viską. Galima siųst net vaikus. Kas nori pasiųst kur nors toli savo vaiką, turi jį nusiųst į pačtą, užmokėt kiek reikia, ir laiškanėsis vaiką nugalbent ten, kur jis turi but nusiųstas. Net suaugę žmonės pačtu gali but pristatomi į vietą. Jei iš kitur atkeliavęs žmogus nenori mieste klaidžiot, jieškodamas sau reikalingos vietos, ar žmogaus kur gyvenančio, bile tik turi tikrą adresą, gali nueit į pačtą ir užmokėti kiek pažymėta, ir tuojaus pasiuntinis nugalbent į vietą.

Apart visko, Anglijoj pačtu galima siųst ir gyvulius. Pav. jei medžiotojas po medžioklei nori kur nors užtrukt, gali savo šunis pačtu pasiųst namo ir pats eit kur jam patinka.

Kad žuvis, ar silkės, savo odoru neperimtų visą šaldykla, ar jon sudėtus produktus, žuvis dedant šaldyklon, reikia suvyniot į vaškuotą popierą, kuria duona yra avyniota.

LIUOSOJI
VALANDA.Jaunimo
skyrius

Pagalvok jaunime!

Skaisčios vasaros dienos ir giedrios naktys jau praėjo.... Tukstančiai mūsų jaunomenės suėjo artimon pažintin. Patyrė įvairių įspudžių iš gamtos, meilės, dailės ir tam panašiai. Lauksime dabar su nekantrumu. Gal dabar jaunimo gyvenimas atvirs prie to kelio, prie kurio jį kvietė jau per kelis metus, tėvynės mylėtojai, kurių vardai šiadien nuolat yra minimi ir kurie per amžius ne išdils už jų pasišventimo jaunystės dienose dėl ateinančios lietuvių tautos jaunosios kartos — jaunimo ir jo buvio.

Bet kur mūsų keli tukstančiai vardų šiadieninio jaunimo yra minima? Juk ir jie gimė ir gyvena. O kaip gaila, kad jų gyvenimas yra niekam nežinomas!

Tiesa, jaunimas amžinai ne gyvena, greit mainosi, kaip kad žydinčios gėlės. Savo jaunystės dienose ne pamąsto, kad ir trumpą valandėlę, ką jis paliks savo atminčiai savo jaunystės nekaltųjų dienų.

Žinom, kad dauguma mūsų jaunuolių pasilieka prie tuštybių: netikė šokiai, per naktis valkiuojimaisi, važinėjimaisi, glamonėjimaisi ir kiti menkniekiai. Bet tas ne ilgam. Gamta ant vietos nestovi. Taip ir mūsų jaunimas greit mainosi. Tai yra pasaulio žaistas. Bet vienas kitas iš šimto mūsų jaunuolių tą žaislą praleidžia kitaip. Jie tėjia kaip žmonės gyvena, jie renka sau medegą iš įvairių sluogsnių, dirba kaip darbščiausios bitelės ir tėvynėi, ir lietuviškam jaunimui, savo gyvenimą gražiai veda ir tvarko.

Per toki mūsų darbštų jaunimą, per jo darbštumą, mes atgavome savo spaudą ir šiadien džiaugiamėsi savo trispalve vėliava. Lai gyvuoja mūsų veikloji jaunuomenė, lai žadina jos jausmus mūsų džiaugsmas, ir lai jų darbai, raštai, gaivina dalį šiadieninio mūsų sustingusio jaunimo, kuriam lai bus leista pastatyt klausimą:

Jaunime, kam tu gimiai ir kam tu gyveni?

J. Žukauskas.

Lietuvos įspudžiai.

Spindi skaišti saulėtė tolimoje dangaus mėlynėje ir siunčia žemėn milijonus gaivinančių spindulių. Linksmieji paukšteliai, dienos kaitroje jau ne taip maloniai čulba, tik retkarčiais kur-ne-kur sukranksi atsilikusi nuo burio varna. Sėdžiu Nemuno pakrantėje ir gėriuosi apylinkės gamtos puikumais, jos žavėjančiais siluetais stebiuosi ir mintimis skrieju kasžinkur toli, toli — seną praeitį ir tenai randu briliantinių likučių apie mūsų bočių darbus, trusus ir pasišventimą, tėvynės labui. Čia netoli manęs riogs senos pilies griuvėsiai, kuriuose daugelis lietuvių karžygių su žymiuoju savo vadu Vaidotu padėjo savo galvas iš nelabųjų kryžievių rankos; gaila tų narsiujų tėvynės vaikų, bet jų vieton jau kiti stojo ir gina tėvynės rubežius ir kiti žūsta nuo bjauriojo skriaudiko, lenko rankos. Tokios ir kitos panašios mintys kankino mane — slėgė mano sielą.

Palikęs klaikųjį krantą, pasukau į miškelį kame maniau pakvėpuosius tyru oru, pasidžiaugsiąs ramiu, tyliu Nemuno bangavimu ir užgesysiąs nuo klaikių minčių užsiliepsnojusią krutinę. Vaikščioju po šilą (miškelį), traukiu pilna krutine orą, gėriuosi į vakarą pradedančiais atbust paukščių balsais. Prieš mane pasirodė augštas, išblyškęs, sudžiuvęs žmogus, kuris išžiūrėjus pasirodė valdiškoje (tik kepurė ir ta sava) uniformoje — Lietuvos valdininkas.

— Brangusis! Kaip patinka šis šilas ir jo malonumai? — užklausu nepažįstamą valdininką.

— Et, tamista turbut esi sotus ir nesupranti mūsų padėties, kad dar apie kokias gražybes kalbi; mums rupi ne gamta su jos papuošalais, bet rupi ką valgysi!

— Ir Kristų pasakė: "Ne viena duona žmogus gyvena".

— Taip tai taip, bet žmogus gaudamas tokią algą kurios joku budu negali pragyvenimui užtekt, šventu kvapu negali gyvent. — Argi jau tokios mažos algos? — Algos mažos, kad jau mažesnės but negali, o tas doliaris, tai lyg termometras karštą vasaros dieną — kilą ir kilą.

— Argi jau toks brangus pragyvenimas? — Tamista, matau, žingėdauji apie Lietuvos valdininkus, taigi jei turi kantrybės, paklausyk: pietus pavalgyt 50 auks., sviesto 400 (rusų svaras) gramų 150 auks., duonos 400 gr. 15 auks., cukraus 400 gr. 150 auks. Į mėnesį šitų visų butinų produktų reikia: 30 pietų po 50 auks., 1500 auks.; 60 svarų duonos po 15 auks., 900 auks.; 4 svarų cukraus po 150 auks., 600 auks.; 2 svarų sviesto po 150 auks., 300 auks.; butas 400 auks., arbata 50 auks., tai šie nepakenčiamai reikalingi daiktai kainuoja 3750 auks., o algos gaunu tik 3300 auks., bet kiti gauna dar mažiau, taigi dabar skubinu į sodžių pas tėvelius, atsinešit duonos ir, gal mamutė duos sviesto su suriu. Tuom tarpu, tamista, sudiev! Gėrėkis šilo ošimu ir paukštelių balsais!

Užsižiebė mano krutinėje gilus pasigalėjimo ir užuojautos jausmas, tiems mūsų jaunutės tėvynės, jauniems veikėjams; juodų minčių kakinamas apleidau šilą ir vėl atsiduriau plikoje Nemuno pakrantėje, cymento stulpais nusodotyje. Pr. Miškovaikis.

Elektros lempa.

Elektros lempukė man šviečia, Kada aš tik panoriu; Net prie darbo mane kviečia, Taptie liepia autorium.

Atsiedu už stalelio, Pakrapštau galvelę, Imu lakštą popierėlio, Tarp pirštų plunksnelę.

Lempa šviečia, nė ne mirksi, Nori, kad pradėčia; Mano mintis net jau dilksi, Kad nors nusudėčia.

Staiga žiuriu į laiškelį, Turiu jau pradėtie, Reik parinktie jam vardelį, Kad jį pažymėtie.

Mintis mano išsisklaidė, Ir ne surandu nieką, Ką gi jau ras, kad išbraidė Visą savo vieką.

Lempa šviečia, vis man šviečia, Kad tik aš rašyčia, Mano mintis ji sukvečia, Kad jas apstarvyčia.

Plunksną skubiai aš padažęs Pradedu rašytie, Savo mintis kiek aptašęs Bandau išdėstytie.

Ką rašysiu, kaip rašysiu, Savęs dar užklausu, Apie lempą apsakysiu, Jau nieko nelauksiu.

Mano pluksna tiktai braižo Po rankoms lakštelį, Mintis griežtai net paraišo Mest šalin raštelį.

Buk tai niekas neišaina Nemokant rašytie, Daugel kartu net prisieina Pagelbos prašytie.

Juk su raštu pertaisytu Nėra kaip pasidžiaugtie, Kito tapo permaintytu, Reikia klaidų vengtie.

Ką darysiu, lempa dega — Turiu aš rašytie, Tegul žmonės piktai šneka, Rejks nesibaidytie.

Juk nė vienas nėra gimęs, Kurs tuoj ką mokėtu, Tik po laikui parsimokinęs, Tampa išauklėtu.

Nu jau tada jisai drįsta Daugel ką rašytie, O pamatęs, kursai klysta, Gražiai pamokytie.

Jau pabrėžė mano plunksna Daug eilių eilelių, Nors nepilnos, daug ko truksta, Neskaitant žodelių.

Bet ir juos jau aš užbaigiu, Ilgiau jau nelaukęs, Skubiai lovon atsigulsiu, Lemputę užtraukęs.

P. Aukštikalnis.

LIETUVOS SEIMAN RINKIMAMS BESIARTINANT.

Besiartinant rinkimams Lietuvos seiman, gyvuojančios ten politiškos partijos sumurę dirba, kad rinkimuose laimėjus sau didžiūmą balsų. Kad laimėjus rinkimų balsus, kiekviena iš jų balsuotojams įkalba savo gerumus ir kitų netikumus. Žinoma, toki įkalbinėjimai ir už save agitavimai, eina kitokiais keliais, netokias kaip Amerikos lietuvių agitacijos yra varomos. Ten nėra pludimys ir niekinimys nešvariais žodžiais, nesikolijama taip kaip pas mus, gatvine kalba ir žodžiais. Greičiau sakant, Lietuvoj politika yra švari. Pavyzdžiui čia pridėdame dviejų partijų, Valstiečių Sąjungos atspausdintą lapelį ir Krikščionių-Demokratų atsikirtimą "Laisvėje," kuriuos galima pavadinti V. S. ataku ir k. d. kontra-ataku. Štai valstiečių s. atsišaukimas:

"Valstiečiai!!!"

Netrukus renkame naują seimą. Tas neša mums didelį rūpestį, nes koki seimą išrinkime, tokią ir valdžią turėsime. St. seime daugumą turėjo kr. demokratai ir iki šiol mus valdė jų pastatytą valdžią. Tačiau kiekvienas valstietis žino, kokiais pyragais kr. demokratai per savo valdžią mus maitino. Nesugėbdami tinkamai šalį valdyti, jie privedė mus prie bankruto slankščio. Netikęs miškų pardavinėjimas, betvarkė su revizicijomis, linų monopolis, atėmė valstiečiui norą žemę dirbt ir valstybę išlaikyti. Svetimų pinigų vartojimas privedė prie to, kad valstiečiai visus praktikuojančius skatinius turėjo atiduoti šmugelninkams, mokėdami nežmonišką kainą už reikalingiausius ukui daiktus. Dabar yra viena išėitis atsikratyti krikščionių demokratų valdžios. Tai galima padaryti per rinkimus į seimą. Lietuvos valstiečiai-ukininkai ir mažžemiai — privalo rinkti seiman savo žmones, savo reikalų tikrus gynėjus. Daugiau susipratę valstiečiai jau pereitais rinkimais atidavė savo balsus savo organizacijai—Valstiečių Sąjungai, kuri jų neužvylė. Jos atstovai st. seime reikalavo to, ką jiems įsakė jų rinkikai valstiečiai, Valstiečių Sąjungos nariai. Tačiau budami seime mažumoje padarė ne ką galejo, turėjo pasitenkinti vien reikalavimais iš kurių kr. demokratai visą laiką tik pasijuokdavo. Kad ateityje to nebutų, visi valstiečiai, kaip vienas, privalo susiburti savo organizacijon ir atiduoti savo balsus tik už savo organizaciją. Lietuvos Valstiečių Sąjungos išrinktieji atstovai reikalauja to, ką jiems valstiečiai įsakys. O tie valstiečiai reikalai jau iš anksto matomi, ir dėlto Valstiečių Sąjunga jau dabar eidama į seimo rinkimus pasisako reikalaujanti štai ko:

1) Kad kuogreičiausia būtų išleisti savo pinigai, kad tie pinigai būtų pastovūs ir nereikėtų dėl jų nepastovumo nešti toki dideli nuostoliai, kokius mes dabar turi-

me vartodami vokiečių marke.

2) Kad Lietuvos valdžia visame kame vaduotųsi gryno demokratizmo dėsniais.

3) Kad žemės reformos įstatymas būtų vykdomas ir kad žemė netektų tiems patiems dvarininkams, spekuliantams, žydams, kurie jos savo rankomis nedirba.

4) Kad visiems Lietuvos piliečiams būtų užtikrintos konstitucijos leidžiamos laisvės, t. y. susirinkimų, spaudos, žodžio ir organizacijų laisvė, kad būtų karės stovis panaikintas.

5) Kad jokia tikyba nebūtų varžoma ir į pasaulinių įstatymų rėmus nebrukama.

6) Kad Lietuvos teismas būtų žmonių renkamas, teisingas ir kad jo sprendimų nereikėtų laukti metais ir kad teismo advokatura neturintys būtų teikiama dykai.

7) Kad ekonominis valstiečių gyvenimas būtų gerinamas kooperacijos pamatais, kuriant visokios rūšies kooperatyvus, valstiečių bankus, kasas ir tt.

8) Kad miškų reikalai būtų taip sutvarkyti, kad pirmoje eilėje būtų aprūpinami valstiečių reikalai neprileidžiant prie miško spekuliantų.

9) Kad revizicijos kuogreičiausia būtų panaikintos ir būtų einama prie laisvo supirkinėjimo.

10) Kad mokesčių našta negultų vien ant valstiečių sprando, o būtų išdėstoma visiems Lietuvos piliečiams sulyg turto ir pelno.

11) Kad greitesniam šalies kultūros pakėlimui būtų įvestos visuotinos priverstinės visiems prieinamos mokyklos.

12) Kad valdžia rupintųsi gelbėti valstiečiams žemės ukį pakelti, parūpinti reikalingą krecitą, ypač naujakuriams ir nuo karės nukentėjusiems; melioracija žemės, kad būtų daroma dalinai gelbinti valdžiai.

Valstiečiai! Štai jūsų reikalai, kuriuos tik patys galite apginti. Nė Ukininkų Sąjunga, nė Žemdirbių Sąjunga šių reikalų apginti negali, nes viena, kaip krikščionių demokratų podukra, yra vedama tų pačių kr. demokratų, kunigų, kurių rankelė valstiečiai jau patyrė ant savo kauliū, o antra yra vedama dvarininkų, aršausių Lietuvos ir jos žmonių priešininkų. Tuo tarpu Lietuvos Valstiečių Sąjunga yra grynai pačių valstiečių organizacija. Savo darbuose ji pildo valstiečių atstovų suvažiavimų nutarimus ir nenužengia į šalį nė vieno žingsnio. Kiekvienas valstietis savo paties reikalus ginčias, savo paties spiestis į šią organizaciją. Tatai galima padaryti arba kuriant naujas kuopas arba dedantis į seniau įsikūrusias, kurių yra beveik kiekviename valsčiuje.

Tat į darbą, valstiečiai, patys, jokių svetimų malonių nelaukdami, nes svetimoms malonėms niekieno nesušildė ir nesušildys."

Dabar "Laisvėje" eina krikščionių demokratų atsišiepimas:

"Valstiečių globėjai.

Kaip pempės savo klyksmu primena, kad ilgai netrukus sukils upės, suskils ledai ir prasidės pavasario potvyniai, taip ir įvairių partijų atsišaukimai savo klyksmais ir šauksmais rodo, kad jau prasideda rinkimų irentenos, kurios ilgai netrukus gal virst imtynėmis ir peštinėmis. Į mūsų redakciją tuotarpu pateko Valstiečių Sąjungos ir Žemdirbių bei Pažangos atsišaukimai, giriantieji kiekvienas savo tavorą ir koneveikiantieji savo priešus. Pakalbėsime tuotarpu apie Valstiečių Sąjungos lapelį užvardytą "Valstiečiai!!!"

Nuo pat pradžios lapelio susistatytojai užsiuola ant krikšč. demokratų, kad jie "nesugėbdami tinkamai šalį valdyti privedė ją prie bankruto slankščio," tais gi netikusiais budais buvo: netikęs miškų pardavinėjimas, betvarkė su revizicijomis, linų monopolis, svetimų pinigų vartojimas." Mat, steigseime daugumą atstovų turėjo kr. demokratai ir iki šiol mus valdė jų pastatytą valdžią". Iš čia kiekvienas, nors truputį apsipazines su mūsų st. seimo veikimu ir ypatingai su pastaroju ministeterių gabinetu veiki- mais, lengvai supras, kad valstiečių sąjungos arba stačiai pasakius, jų globėjai ir mokytojų social-liaudininkų daug yra perdėta ir tiesiog pameluota. Juk valdžia, "kuri iki šiol mus valdė," t. y. Krišciumų ministerių gabinetas, nors seimo buvo pastatytas, bet ne iš krikšč. demokratų susideda, o daugiausia iš social-liaudininkų ir šiaip jau pirmieji; krikščionių demokratų tame gabinetu buvo du ministariai.

Kad tiek jų pateko tan gabinetan, tai tam kalti buvo visų pirma social-liaudininkai su valstiečių sąjunga butinau reikalavusieji, kad jų žmogus būtų ministerių pirmininkas ir kad kr. demokratų kuomaziausiai įneity į ministerių gabinetą.

Tai gi ne keno kito, kaip tik social-liaudininkų ir valstiečių sąjungos valdžia privedė mus šalį prie bankruto, nesugebėjo nė savų pinigų įvesti, nors seimo buvo ne sykį raginta, nė linų prekybos nesutvarkė, nė miškų ukio nepagerino, nors miškų valdė ir valdo visai ne krikšč. demokratų, bet social-liaudininkams artimas žmogus Aleksa. Social-liaudininko Griniaus vedamoji valdžia užvilkinio pinigų reformą, su dardė vidaus ukį, prileido iš Rusijos be pasportų aibes visokių parėjunų, spekuliantų, mokyklas buvo bepaverčiantieji bolševikuojančios profesinės sąjungos lizdus. Tiesa, svetimo ministeris buvo kr. demokratas, bet liaudies mokyklas valdė visai nekrikščionis. Negana to, jų — social-liaudininkų ir valstiečių sąjungos bloko žmogaus, d-ro Griniaus vedamas ministerių gabinetas, nustojo Vilniaus.

Laimingai aplinkybėms susikrovus Vilniū 1920 metais buvo patekęs lietuviams, bet valstiečių sąjungos patronams, social-liaudininkams pastačius šalies gynimo priešakin "savo žmo-

gų", tasai per dvi savaites prarado Vilnių ir daugybę mūsų gynėjų pražudė Augustavo miškuose. Vedant ruožius su latviais social-liaudininkų vedamoji valdžia nepasirūpino kaip reikiant prisiruošti prie to svarbaus darbo, nepaslinko net Ilukštos pakraščiuose pavažinėti ir tinkamai pasidaruoti ir tasai kraštas lietuvių daugiausiai apgyventas su visu karės grobiu tapo iš lietuvių paveržtas.

Jei dabar prisiminsime social-liaudininkų su valstiečių sąjunga šeimyninkavimą laike I ir II Šlezevičiaus gabinetų, tai ką gi pamatysime? Juk p. Šlezevičius soc.-liaudininko šeimyninkavimas buvo privedęs Lietuvos valstybę prie to, kad per 4 mėnesius nebuvo iš ko algų mokėti valdininkams ir kariumenei, geležinkeliai buvo visai iširę ir beveik sustoję. Social-liaudininkų ir valstiečių sąjungos šulo Šlezevičiaus "demokratingumas" visipirma apsirėiškė tuomi, kad įsai tapęs ministerių pirmininku, pareikalavo, kad visai nebūtų šaukiama Valstybės Taryba, užstojanti tuokart seimą, ne pats vienas su savo liaudininkais norėjo viešpataut. Gresiant Lietuvos valstybės gyvybei bolševikams, kad 1919 m. susirinkus Lietuvos Konferencija Kaune tarėsi apie šalies apgynimą — social-liaudininkai su valstiečių sąjunga, vedami pp. Šlezevičio ir J. Vileišio, mėgino konferenciją suardyti, pamatė, kad joje negali pasigauti viršūns. Štai kaip "liaudininkai valstiečiai" rūpinosi valstybės bei žmonių reikalais.

Jiems, social-liaudininkams ir valstiečių sąjungai, rūpėjo ir rupi visipirma savos partijos reikalai, kad per valstiečius pasigavus valdžią ant visos Lietuvos. Tam tikslui p. Šlezevičius pastojęs ministerių pirmininku tuojau pasiuntė per visų ministerijų kanceliarijus surašinėti valdininkus, kurie norėtų prisidėti prie social-liaudininkų. Žinoma, kas gi drįs atsisakyti — raginant ponui ministerių pirmininkui! Todėl nenuostabu, kad dauguma valdininkų priguli prie social-liaudininkų ir visokių pirmieji rūšių ir jeigu mūsų administracijos darbas vis neina kaip reikiant, tai jau tik ne krikščionys yra kalti, bet kaip tik "valstiečių liaudininkų" instruktoriai, faktiškai iki šiol turėję savo rankose šalies valdžią. Dar valstiečių sąjungos lapelis širs-ta, kad įvesta linų monopolija. Bet kas gi jai davė pradžią? Juk tai pirmojo Šlezevičiaus gabinetu buvo mėginta netik linus, bet ir visą prekybą ir pramonę "suvalstybinti bei sumonopolizuoti," buvo pradėta supirkinėti valstybės lėšomis prekės su pagelba apgaviko Duodžio, buvo manyta virst valstybinis marmeladas, patariant "garsiam profesoriui Šimkoviui", o vienkart buvo trukdoma valstiečiams malunėlius, lentspjuvėles įstaitys, nes tai, girdi "buržujų" užmanymai. Vis tāt buvo daroma ne krikščionių, bet social-liaudininkų, valstiečių sąjungos instruktorių

šulo, p. Šlezevičiaus gabinetu laikais.

Pagalios, kad st. seimo neseniai buvo užėjus kalba, kad valstiečių mokesčius už žemę pakelt 4 kartus, už tai taip jau rodosi balsavo social-iaudininkai drang su kitais socialistais ir žydais. Nes tebetina, kad dauguma valstiečių pasiuntusių seiman tokiu būdu išleina tas "pažadėsi—patiešys, ne ištesėsi—nesugriešys". Tai politiškas gišeftas, koks yra visose valstybėse praktikuojamas. Jeigu būtų elgiamasi kitaip, jei būtų kaltinama tik aplinkybės, su kuriomis reikia visiems susitikt ir vis netikėtai, tada partijos neturėtų ką veikti ir jos būtų be jokios reikšmės valstybiniam gyvenime.

Įspudis liekasi paprastas: Visi žada daug to, ko neturi, o ne ištesėjus, kaltę verčia ant kitų. Gi prie kaltės prisipažinti niekas ne nori, ir tokiu būdu išleina tas "pažadėsi—patiešys, ne ištesėsi—nesugriešys". Tai politiškas gišeftas, koks yra visose valstybėse praktikuojamas. Jeigu būtų elgiamasi kitaip, jei būtų kaltinama tik aplinkybės, su kuriomis reikia visiems susitikt ir vis netikėtai, tada partijos neturėtų ką veikti ir jos būtų be jokios reikšmės valstybiniam gyvenime.

Redakcijos Atsakymai.

Mentrydas. Gavome, ačiu. Pr. Miškovaikui. Gavome, labai ačiu. Laukiame ir daugiau.

Stacija Určiniškė. Jūsų raštą "Ivairūs prezervai" gavome ir sunaudosime prie arčiausios progos.

J. P. K. Registruotis galima Lietuvos atstovybėje, Lietuvos Paskolos stotyse (vietos ir adresai telpa šiame numeryje, ant 7 puslapio) ir kitose įstaigose, Atstovybės įgaliotose. Laikraščių Redakcijose registruotis galima tik: "Vienybė" (193 Grand st., Brooklyn, N. Y.), "Garso" (Brooklyn), ir "Naujienu" (1739 S. Halsted st., Chicago, Ill.).

NAUDINGI PATARIMAI.

Vuogų kisielių (jelly) reikia laikyti sausoj ir vėsioj vietoj, hes kitaip jis nustoja savo skonio ir spalvos.

Kad lempų stiklai nuo karščio netrukūt, reikia juos pirmiau naudojimo sudėti puodañ, užpilt šaltu vandeniū ir apdengus šiaudais ar šienū, lengvai užvirinti ir paskui nukaitus duot ataušt. Prieš naudojimą reikia gerai nušluostyti, kad būtų sausi.

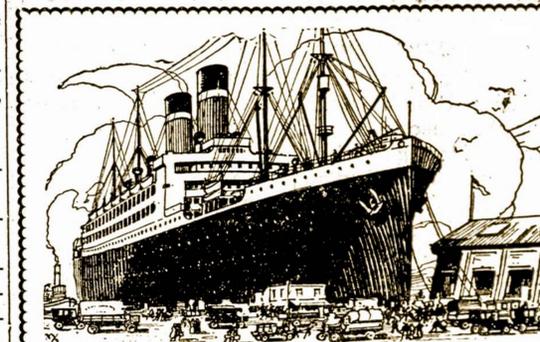
Jeigu lengų fėringės trinasi į languose dratinius sietus, tai reikia jas perkelti plonoms vinukėms į langu spiečius viršų ir apačioj, ir iš kairės ir dešinė ir atbulai, abiejose pusėse nuo tų vinukų sukryžiuot ploną siulą. Siulas nebu s matomas ir fėringės negalės trintis.

Nereikia niekad lėkėruotas grindis plaut šaltu vandeniu, nes ant grindų tuojau pasidaro balti šmorai; plaut reikia drungnu vandeniu.

BALTIJOS-AMERIKOS
LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONE LIETUVA
PER HAMBURGA PILIAVA ARBA LIEPOJŲ
Vaziuokit visi parankiu ir tiesiu keliu! Lietuvai vaziuojanti į Piltava, aplėkian Lenkų juosta (karidoriu) VISA TREČIA KLIASA PADALINTA I KAMBARIUS 2-ju, 4-riū, 6-šiu ir 8-riū lovu ESTONIA — Spalio 4-tą POLONIA — Spalio 18-tą Iš New Yorko ir Bostono I: HAMBURGA \$103.50—PILIAVA \$106.50 — I Liepoją ir Klaipėdą \$107.— Mes užmokame gelžkeli iš Bostono į ew Yorką Kreipkitės prie vietinio agento.

United American Lines Inc. **JOINT SERVICE WITH** **Hamburg American Line**
NEW YORK—HAMBURG, DIRECT
Trumpiausi susisiekimai su visoms Centralinės Europos prielaukoms.
LAIVAI ISPLAUKS KAS KETVERGAS
Nuo Pier 86, North River, 46th St., New York, kaip 12.
Ruimai su 2, 4 ir 6 lovomis ant šių visų garlaivių. Specialiai valgomieji ruimai, rukymui ruimai, sėdėjimui ruimai ir pasivaikščiujimui dēniai, visas tas patvarkymas trečios klesos pasazieriams.
Laivai: Hansa, Bayern, ir Wuerttemberg, taipgi turi kelius specialiskus kambarius. du nauji 20,000 tonų, 3-ju šriubų laivai RESOLUTE ir RELIANCE išplauks mainais kas antra utarninką, su 1, 2, ir 3 kliasos pasazieriais.
Dėl užsakymų kreipkitės prie mūsų agentų arba I UNITED AMERICAN LINES, INC., 39 Broadway, New York, N. Y.

Net ir kudikiai pastebi!
Ir yra taip legva visškai iš galvos pašalinti pleiskaną. Tik kelis kartus panaudojus
Ruffles
tą pleiskanų mirtinąjį priešą — ir jūsų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikių. Ruffles pagelbės jums visuomet ja tokia užlaikyti. Svairi galvos oda užlaiko plaukus puikiais pleiskanos tuojuos sunaikina juos.
Nusipirkite bonką Ruffles savo aptiekoje šlėndio už 65c., arba pristuskite 75c. pašto ženkleliais tiesiai į laboratoriją.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Tegul Dėdė Samas Atveža Tavo Mylimuosius Amerikon.

Jeif tavo giminės ar draugai nori atvykti pas tave Amerikon, tai išpirk jiems laivakortę ant Suv. Valst. valdžios laivų per United States Lines. Jie turės patogius ir sveikus kambarius, gerą maistą ir S. V. Valdžios priežiurą visu kelionės ant jurų laiku.

Amerikos laivai plaukioja iš Amerikos ir į Ameriką. Trečios klesės įrengimai turi atskirus kambarius šeimynoms su 2, 4 ir 6 lovomis. Dideli kambariai pasirukymui, skaityklos ir kitoki parankumai, kurių paprastai ant kitų laivų retai teįrengiami, trečiai klasei.

Taigi jei tavo giminės rengiasi keliauti arba jei pats rengiesi keliauti, gali pasinaudoti šitais parankumais. Pasiųsk mums, iškirpęs, žemiau padėtąjį informacijos lakštelį ir gausi dykai knygutę, spausdintą tavo kalboje; iš jos sužinosi visus faktus apie kelionę pasą, laivakortėjų kainas ir tt. Šitoki informacija nieko tau nekainuos ir lengvai yra suprantama.

Informacijų Blanka I U.S. Shipping Board, Passenger Dept. 823J5, 45 Broadway, New York, N. Y.

REIKALAUK KNYGOS.
Prisiųsk šitą kuponą tuojau. Dykai gausi aprašymą laivų ir kitokias informacijas apie kelionę. Jokių užtai pareigų neturėsi.
Meldžiu atsiųsti man dykai S. V. Valdžios knygutę su informacijomis apie kelionę ir laivus į Europą.
Mano vardas
Gatvė ir numeris
Miestas Valstija.....

United States Lines,
Moore & McCormack, Inc. Roosevelt Steamship Co., Inc.
45 Broadway, New York City, N. Y.
110 So. Dearborn Street, Chicago, Ill.
92 State Street, Boston, Mass.
Managing Operators for
U. S. SHIPPING BOARD PASSENGER DEPT. 823J5, 45 Broadway, New York, N. Y.

SNKLAIIDINTI ŽMONES

"Amerikos Lietuvis" 35 No. pagarsino kokį ten Dantistą (?) F. S. Zurwel, kuris žada išrašyti i Montello, Mass.

Kadangi Dantistas (gal but dentistas, nes Dantisto jokiam žodyne nera. O gal italijoniškas ar ispaniškas vardas?) F. S. Zurwel prasideda (bet ne taip uz sibasia) su tokiomis pat reidemi, s, kaip Dr. F. S. Zurwell; ir handanoji minetas pagarsnimos tilpo vietinese ziniose, tai dangeh's pamane, gal but Dr. F. S. Zurwell žada apleisti Worcester'į.

Tokio gramozdiška ziniana padarė dang nesmagumo, nes nustebinti žmones tuojaus pripildė mano ofisa taip pilnai, kad aš nieko kito negalėjau pagelbėti jiems, kaip tik paaiskinti, kad osiekados nemaniau ir remanau apleisti Worcester'į ir manes visai nepaliečia p. Dantisto F. S. Zurwel pagarsinimas. Kaipgi aš galiu palikti pilną ofisą žmonių ir prasišalinti?

Vienok dabar dangel'is šneko, kad aš jau esu išvazaręs bei išražuosiu iš Worcester'o. Tokios klaidingos paskolos gali užkenkti mano profesijos bizniui. Esu piserstas riešai pareikšti Worcester'o lieturiams, kad kožname atsitikime jie galės mane rasti ofise po numeru 25 Millbury St. per dang metų ateityj.

Dr. F. S. Zurwell. N. B. Taisymas kalbos ir rašybos uždransta (parašas ne išskaitomas. Red.).

sykles, sulyg kurių kiekvienas svetimas raštas turi but taisomas, kad palaikius laikraštyje kalbos ir rašybos vienoduma, ir jomis pasiremiant mes turėtume pilną tiesą ignoruot dr. Zurwell'o "indzionkšnia," kuriuomi jis "uždraudžia" jo kalbą ir rašybą taisyti. Vienok norėdami kiek galimu yra išpildyt jo norus, su taisyklėmis šiuomkart apsilenkiam ir visas jo klaidas paliekame netaisę; tą mes darome ne su kokiais blogais norais, bet tik todėl, kad jis išdidžiai to nori.

Įalpindami "suklaidintus žmones" vienok turime kad ir su nemalonumu patėmyt, jog mūsų kaimynas savo rašte nuo a iki z klysta. Jam nepatinka, kad "A. L." buvo žinia apie jo rengimąsi važiuot į Montello, paskui sako, kad tas apgarsinimas (mat žinią jis vadina apgarsinimu) jį nepaliečia, ir vėl apsisukęs pasakoja, kad tas jo "profesijos bizniui" gali pakenkt. Ant galo, kame gali mus apeit keno ten rengimaisi ar nesirengimai. Jeigu jis tą padiktavo mūsų reporteriui, tai visgi jis rengėsi, o jei rengėsi ne važiuot, bet raitas jot, tai reikėjo taip ir padiktuot. Nepatinka jam ir tas, kad mūsų reporteris jį pavadino dantistu, o ne dentistu. Jis turėjo tiesą taip vadint, pasiremdamas lietuviškos kalbos žodžiu dantys, kuriuos dantistai gydo ir taiso, ir tada visai bereikalingas klaidžiojimas pas "italijonus" jieškant jų žmogaus, jau seniai mirusio Dantisto. Akt taisybė, jis pirmiau užtikrina, kad dan-

tisto nėra "jokiam žodyne" ir tik paskui abejoja. Ar ne keistas mūsų kaimynas? Reikėjo pirmiau persitikrint save, yra ar nėra, ir tik tada tikrint. Tas dar nieko nereikia jeigu jis savo žodyne nesuranda dantisto, ir todėl negalima tikrint, kad jo nėra "jokiam žodyne". Mes turėdami pretensiją manyt, kad jis siek tiek supranta rusiškai, patariame dirstelt į artimiausį sau rusišką žodyną ir persitikrint, kad yra — dantist, dantista, žubnoivrač. Mes galėtume jam nurodyt ir kitus žodynus, bet manome, kad ir taip jau neprašomi per daug jam pasitarnavome.

Nesuprantame jokiu budu, kaip tie jo tariami žmonės, o kartu ir jis pats galėjo išivaizdint sau apie "apleidimą (kuom ir už ką?) Worcesterio", kuomet toje žinioje buvo pasakyta, kad sugrįš 5 deną Rugsėjo. Nesuprantame mes, ar jis pats tą žinią neskaitė, ar jis mūsų skaitytojus stato tokiais žiopliais, kurie iš pasakymo "sugrįš 5 deną Rugsėjo, gali išskaityt "apleidžia Worcesterį". Pasakojimas, kad daugybė žmonių pripildė jo ofisą ir visi netiki, kad jis "ilgiems laikams pasilikis Worcesterį", yra tai išivaizdinimas sau nėsantį prieš save ežerą. Jei koks pajuntas juokais ką tokio prisiminė, tai tas visai nereikia galėjimą pakenkt jo "profesijos bizniui," ir jegu norėta pasidaryt sau dyką laikraštyje reklamą, tai visgi reikėjo pasirinkt nors kiek gudresnį budą.

Pasakojama, kad toje žinioje jo pravardė prasideda, bet ne taip užsibaigia su tokiomis pat raidėmis (?). Tyčia peržiurėjom tą žinią, ir vos dasiprotėjom, kad vieton dvieju "l" yra tik viena, gi kita koku ten budu apleista. Tas yra klaida, ir tai tokia menkutė, kad ją ir jai panašias niekas net ne skaito klaidomis, nes nuo kaip seniai laikraščiai mašinomis statoma, tokių klaidų yra daugybė netik pas mus, bet ir kituose laikraščiuose, netruksta jų ir angliškuose. Mat mašina stato ne po vieną raidę, bet cielą eilutę, ir todėl tokių klaidų išvengt negalima, nes taisant vieną, kartais jos vieton įvyksta dvi ir tris naujos. Tokios klaidos yra visiems paprastos ir jų niekas nepaiso.

Kadangi jis apledimą vienos "l" stato kenksmėn jo "profesijos bizniui", mes galėtume prašyt jo paaiškini mo, koks yra skirtumas skambėjime tarp vienos ir dvieju "l" lietuvių kalboje (skota-airiai nē sakso-anglai tą žinią neskaitė), bet į tai jau nesigilinsime. Tik ot kas mums yra žingeidu: Musų kaimynas pas mus grieštai vadinasi Zurwell. Vietiniai lietuviai jį vadina Zurvilas. Tie, kurie pažįsta jį ir jo gimines iš Lietuvos, vadina jį Žuraulis. Lenkų dienraštis "Kuryer Codzienny" jį garsina Zurawel (pirmiau buvo Żurawel), polskolitewski dentysta i lekarz. Tokiu budu mes prieš save turime 4 jo skirtingas pravardes; dvi iš žmonių lupų ir dvi juodai ant balto. Kuria jį vartoja šventai ir kurią šiočiai dienai, kurią va-

žiuojant ar jojant, mums nesvarbu, nes tai jo privatiškas dalykas. Bet svarbu, kad apart pirmosios, visos kitos pravardės turi tik po vieną "l". Ir kuomet jis pas mus randa prasižengimą už kokių ten budu apleistą vieną "l", tai kodėl jis tokiu pat nėra "jokiam žodyne". Mes turėdami pretensiją manyt, kad jis siek tiek supranta rusiškai, patariame dirstelt į artimiausį sau rusišką žodyną ir persitikrint, kad yra — dantist, dantista, žubnoivrač. Mes galėtume jam nurodyt ir kitus žodynus, bet manome, kad ir taip jau neprašomi per daug jam pasitarnavome.

KIBIRKŠTELES.

Darbininkas sakė, kad Karosas bus palydovas Lietuvon grįstančių lietuvių. Kad

palydovas, tai dar nieko, bet jeigu jis norėtų but vadu, tai aš nesutikčia, nes karos kelias eina tiesio — į balą — P.P.P.

Bostone susidarius dvikalviui ereliui iš Kiauleivio ir Kuros Codzienos, Chicagos Na-jienos irgi užsigeidė savo galvelę priglaust, kad sudarius naują paukštį arba trikalvį erelį. Tai vis evoliucija — G.G.

Ištvirkinimas pasaulyje kuodidžiausis! Palycomono bijo visi: ir ponas, ir ubagas, ir kunigas, ir laisvamanis, ir katalikas, o Dievo nebijo nė vienas iš jų; nežinia, ar palycomonas bijo, ar ne — Mik.

Tėvynė giriasi, kad 11 d.

Rugpjūčio pas ją lankėsi 12 dieną Rugpjūčio parvažiavęs iš Lietuvos audyklų prezidentas (!). Stebėtinai daktas, kaip jis ten galėjo lankytis viena diena pirmiau negu iš Lietuvos parvažiavo; gal tai neteisybė — Mik.

Jau ir Varšava yra okupuotoj Lietuvoj, nes "Lietuva" sako: "Iš okupuotos Lietuvos, e, Varšuva....." Kadangi ji Varšavą minėdama stena, tai reikėtų, kad Varšava Lietuvoj ne pageidaujama — Guz.

Viename laikraštyje radau pusę antgalvio, kuriame kasžinkeno parašyta: "Žvaigždes, kurias mes tankiai matome..... parengė K.S.K." Tas turėtų reikšt, kad K.S.K. padirbo žvaigždes, P.P.P.

kurias mes tankiai matome, arba tos žvaigždes atsirado veliau negu K.S.K.—Tai Mat.

Svietas piktnasi, kam Darbininke buvo parašyta, kad giltinė Šerną nuvedė į nežinomą svieta. Ir ko čia stebėtis? Juk aiškiai butų žinoma i kokį svieta, jei jis butų atlikęs išpažintį ir butų palaidotas šv. Kazimiero kapuose, o dabar..... Tai Mat.

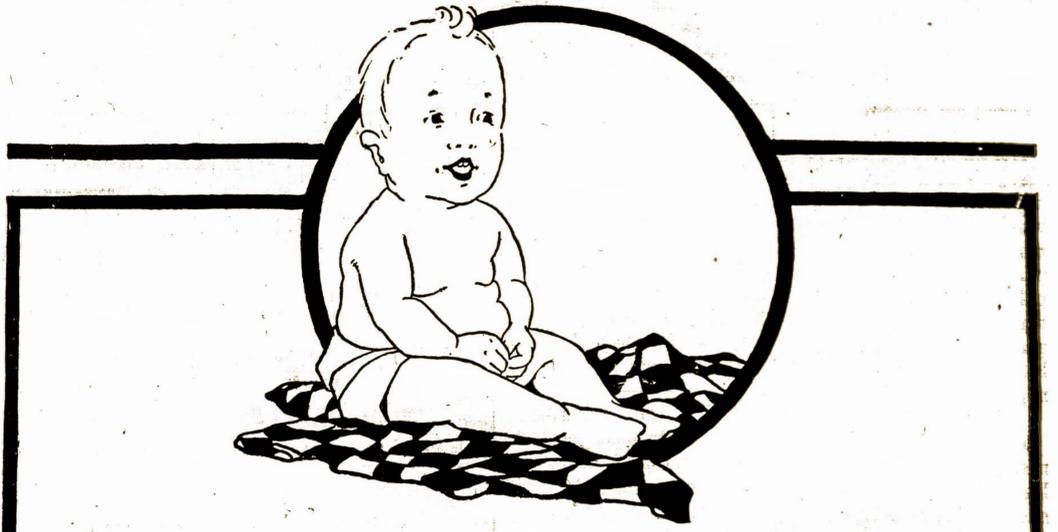
Išradėjas Uosis prieš kelis metus Darbininke rašė tik apie "silkes, kryžių, velykinę išpažintį, Dievą, "darbininkus Kristuje," o dabar pliekia jau tik apie kapitalizmą. Matyt jau prasiggyveno, tad ir idėjos persimainė — P.P.P.

KUR KREIPTIS DĖL UŽSIRAŠYMO IR PASŲ?

- Port Washington, Wis., St. Jankunas, 315 Washington st.
- Providence, R. I., Vincas Bakanuskas, 32 Judith Street.
- Rockdale—Joliet, Ill., Z. Stogis, 300 Bellevue Ave.
- Rockford, Ill., Kun. Jakštys, 1534 West st.
- Racine, Wis., Juoz Kasminas, 815 Park ave.
- Rochester, N. Y., A. Žiemis, 577 Hudson ave.
- Rumford, Me., J. Kauličia, Box 327.
- Reading, Pa. Juoz. Pautienius, 237 So. 9-th st.
- Scranton, Pa., Kaz. Kumpikis, 2330 Edith ave.
- Scranton, Pa., Vincas Balinskas, 1716 Price st.
- Scranton, Pa., Mrs. K. A. Garmus, 1102 Pierce st.
- Shamokin, Pa., P. Kudzma, 205 E. Commerce st.
- Sugar Notch, Pa., Petras Sabas, 296 Oak st.
- Shenandoah, Pa., Rev. K. Klevinskas, 129 Jarden st.
- Wanamie, Pa., M. Juknevičius, P. O. 221.
- Willkes-Barre, Pa., Jos Stulgaitis, 140 S. Meade st.
- W. Pittsburgh, Pa., Ant. Vasiliauskas, 3237 Stafford st., Carliss Sta., Sheriden, Pa.
- Westfield, Mass., A. K. Masaitis, P. O. Box 159.
- Youngstown, Ohio., B. Vaitėkunas, 360 Ayeres st.

LIETUVIŠKŲ ISTAIGŲ ANTRAŠAI:

- Brooklyn, N. Y., J. O. Sirvydas, 193 Grand st.
- Chicago, Ill. Metropolitan State Bank, 2201 W. 22-nd st.
- Chicago, Ill., Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted st.
- Chicago, Ill., Vyčio Red. ir Adm. 4736 S. Wodd st.
- Chicago, Ill., John J. Zolp. 4601 So. Marshfield ave.
- Detroit, Mich., K. Abyešala, 8258 Cardoni Ave.
- Cleveland, Ohio, Dirva, 7907 Superior ave.
- Du Bois, Pa., Jos. Bogden, 4 South Main st.
- Hartford, Conn., Jonas Monėunas, 32 Putnam Heights.
- Lawrence, Mass., C. A. Vencius, 70 Lawrence st.
- Lawrencė, Mass., Urbas Sekys, 101 Oak st.
- Milwaukee, Wis., Ant. A. Pakšys, 220 Milwaukee ave.
- Montello, Mass., W. J. Petkon, 8 Vine st.
- Newark, N. Y., A. S. Trečiokas, 195 Adams st.
- New Britain, Conn., John Gerdis, 53 E. Main st.
- Philadelphia, Pa., Atlantic Trading Co., 769 S. Second st.
- Pittsburgh, Pa., Polithania State Bank, 1910 Carson st.
- Pittsburgh, Pa., K. Woshner, % Franklin Saving Bank & Trust Co.
- Rochester, N. Y., J. J. Rickis, 583 Hudson ave.
- St. Louis, Mo., W. Damashevich, 841 Brooklyn, N. Y.
- Scranton, Pa., Lith. Industrial Corp., 1503 So. Main ave.
- Scranton, Pa., Vieniybės Skyrius 1812 N. Main ave.
- Scranton, Pa., Fr. Zyvatas, 1836 N. Main ave.
- Shenandoah, Pa., T. Križanauskas, 137 S. Main st.
- Springfield, Mass., Martinas Tamošaitis, 20 Doves str.
- Waterbury, Conn., C. K. Lukošius, 36 North Main st.

SVEIKAS IR LINKSMAS KUDIKIS — DŽIAUGSMAS VISOMS MOTINOMS.

Visi kudikiai, jeigu jie gauna tinkamą maistą, gerai tarps ir augs stiprus ir vykrus. Jei pati negali žindyti savo kudikio, kam statyti jį pavojun su valgiais, kurie gali jo viduriukus suardyti. Jusų pirmoji mislis turėtų but.

Borden's EAGLE BRAND CONDENSED MILK.

Tas maistas buvo "pirmoji mislis" motinoms trijų genterėjų. Beveik visi kudikiai, greitai ir smarkiai auga nuo valandos, kada dedami ant Eagle Pieno.

pirk keną Eagle Pieno šiadien ir vartok jį valgiuose ir virtuvėse, kavoje ar šokolade — žodžiu, visur, kur paprastai vartoji pieną ir cukrų. Jis yra pigesnis ir be to skalesnis, o dėl jo tokios augštos rūšies ir išnašumo, jis yra GERIAUSIAS jusų stalui.

Jei turi vargų su savo kudikio panėjimu — jei jis neauga kaip norėtumėi, verkia ir dažnai pyksta bei raukosi, pradėk tuoj jį maitinti su Eagle Pienu. Tukstančiai motinų jau rado, kad jis kudikiams duoda vikros sveikatos. Gydytojai jį rekomenduoja tiems kudikiams, kurie menki ir mažiukai, kadangi jis lengvai suvirškomas ir suteikia pilno sotumo.

Iškirpkit šio paskelbimo kuponą ir pasiųskit jį The Borden Company, o ji prisiųs jums ką norėsite, visai dykai, ar pamokinių knygelę jusų kalboje kaip kudikis penė, ar kudikių knygelę, ar virėjystės knygelę, kur pasakoma, kaip su Eagle Pienų pagamint skanių valgių. Įvardinkit ko norit, o šitas patarnavimas yra jusų tik už paprašymą.

Nesirupink apie pirkimą pieno ir cukraus. Pasir-

Jusų krautuvininkas gali jus aprūpint su Borden's Eagle Pienu — išitėmykit keno paveikslą ir neimkit jokio kito.

THE BORDEN COMPANY, Borden Building, New York.

KUPONAS

Pažymėkit katrą knygelę norit:

Penėjimo Instrukcijos	Kudikių Knyga	Virimo Knyga
Vardas	
Pavardė	(Lithuanian)	

VIETOS ŽINIOS.

Eikite pėksti. "Sunday Time" kviečia visus miesto gyventojus nevažiuot gatve...

Sis pakvietimas yra pilnai savo vietoje, nes kompanijos begėdiškas lupimas 10c. už tokį supuvusį patarnavimą...

Patarkymas. Sulyg anglių pardavinėjimo komisijos patarkymo, antracito nebus parduodama viešbučiams, teatrams, klubams...

Dėl motinos pasiilgimo. 18 metų Katrė Perrin, gyvenusi po No. 31 prie Colton gatvės...

Kad nedėlia būtų šventima. Protestonų bažnyčių kunigai pradėjo agitaciją savo kongregacijose...

Lietuvis laimėjo bylą. Jonas O. Hellstrom buvo teisman patraukęs Stasį J. Purvinską išreikalavimui iš jo \$190.

Nenusisekė. F. Doherty 19 m. ir F. Parker 24 m. plyta išmušė Lohnes krautuvės langą...

Taisys gatvių rodykles. Aldermonų susirinkime nutarta intis atnaujinimo ir įtaisymo naujų gatvių rodyklių...

Nupuolė nuo arklio. Raitosios policijos naris J. H. Broderick, laike eskadrono kapitono peržiūrėjimo...

ir į akmenis susižeidė kairės rankos alkūnę, dėlko tapo nugabentas ligonbutin.

Reikalauja \$5000. Di Benedicto patraukė teisman Marę Espiro, kurios namuose ji gyvena.

Mažina nuošimčius. Worcester Bank & Trust Co. ir Merchant National banko paskelbė, kad nuo 1 d. Spalio sumažina depozitoriams nuošimčius.

Tabakas pabrangstė. Dėlėi audrų sunaikinimo tabako derliaus pereitį vasarą, ir pakėlimo mūto, ruko-riams parsieis kiek nukentėt, nes tabakas, cigarai, cigaretai ir kitidalykai kainuoja eina augštin.

Girtavimo auka. Restauracijon prie Mechanic gatvės atėjęs vyriškis apalpo ir be žado tapo nugabentas ligonbutin, kur daktarai patyrė, kad jis yra užsinuodinęs namie dirbta degtine.

Už recepto perdirbima. Kriminolo teismas pasmerkė moterį Rowley 8 mėnesiams į pataisos namus, užtai, kad ji gavus nuo daktaro receptą, jį perdirbo, kad vieton daktaro nurodytų vaistų, gaut apiekoje degtinės.

Tai bent šeimyna. Rožė Sivio, gyvenanti po No. 359 prie Shrewsbury gatvės, susibarė su savo vyru, tad tas nieko nelaukęs, savo pačiai atsakė lazda per galva taip smarkiai, kad ta apsiliejus krauju susmuko ant vietos.

Kita girtavimo auka. Millbury gatvėje policistas rado be žado gulint 20 metų vyriškį, kurio pravardė nežinoma. Nugabenus ligonbutin daktarai patikrino jį esant alkoholiu užsinuodiniu.

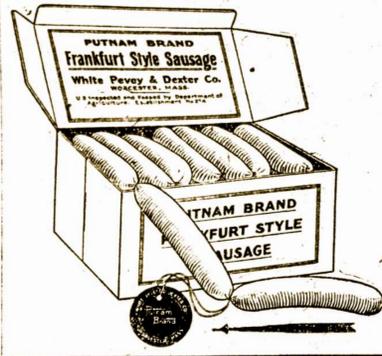
Dragijų reikalai. L.U.Kliubo šokiai su prizais įvyks Rugsėjo 28 vakare savame vasarnamyje ant "Bungalow." šokių daug buna, bet šie bus nepaprasti, nes kas geriausia šoks, gaus prizą. Prizai bus skiriami už lietuviškus ir angliškus šokius.

W. L. D. Tarybos susirinkimas įvyks (Oct.) Spalio 6 dieną, klubo kambaryje, šią pėtnyčią neįvyks.

KONCERTAS!!! "Aido" Choro Koncertas įvyks nedėlioj, Spalio (Oct.) 1 d., pradžia 7:30 v. vakare, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott st., Worcester, Mass.

REIKALAVIMAI: TUOJAU REIKALINGA patarnautojai ant staly. Nėra skirtumo ar moteris ar mergina. Atsinaukite tuoj. 111 MILLBURY STREET, Worcester, Mass.

Galit Gaut Kiek Norit Geriausių Frankforty.

Reikalaukite Putnam frankforty ir atkreipkit atydą į firmos mėlyną Putnam ženklą

Automobilams garadžius.

Lietuviai ka tik atidarė didelį garadžių po 3 Harrison st., kamps Green st. Čia bus laikomi geri mechanikai, taisytojai; taipgi bus laikoma gasolinai ir aliejus.

JUOZAS ZAKARAS, (Savininkas) 3 Harrison st., Worcester, Mass. (38-41)

ANT RANDOS.

Ant ramos ar pardavimo gera keptuvė, lietuvių ir lenkų apgyventojų vietoj. Viskas puikiai įtaisyta. Dėl platesnių informacijų kreipkitės prie S. JONA.

ANT RANDOS penkiu ruimū gyvenimas, esantis ant pirmo laipto, 8 Lawrence st., Worcester, Mass. Pasirandavoja gana pigiai. Kreipkitės, TAMOSIUS STEFANAVICIUS, 8 Lawrence st., Worcesterysteryje (Ant antro laipto)

Parsiduoda namai. FARMOS.

PALEI PERRY AVE. 3 gyvenimų namas, 15 kambarių, gesas, maudy-nės, su dideliu smotu žemės. Kaina \$7700.

4 GYVENIMŲ NAMAS su visu į-taisymu, randų neša \$1200 į metus. Kaina \$9,200.

FARMA, 95 marjai žemės, 5 karvės, 6 kiaulės, arklis, visi padar-gai. Kaina \$5000.

J. J. KALAKAUSKAS, 95 Green Street, Worcester, Mass.

Furničiai.

PARSIDUODA geri furničiai. Tris ruimai ir kurnė-viskas sutaisyta ko tik reikia dėl gyvenimo. Parduodame viską pigiai iš priežasties keliavimo į Lietuvą. Kreipkitės pas—

VACLA SUTKUS, 97 Cutter st., Worcester, Mass.

ATYDA VIETINIAMS

SUEDAM naujas popieras, ma-levojama, sutaisome skylės sienose, atnaujinam gyvenimus už pigią kainą, parduodam stiklus. Melžiam kreip-tis pas mus. Parduodam apynius ir salyklą.

INDEPENDENT WALL PAPER COMPANY, 229 Millbury st., Worcester, Mass. Telephone Park 54080. (39-42)

TURIU DIDELE kolekcią įvairių Lietuvos pašto ženklelių, kuriuos norėčiau pasidalint su Amerikos Lietu- viais už visai mažą atlyginimą. k. a. 30 įvairių ženklų \$1.00, 50 ženklų \$2., pilna kolekcią išleistų ženklų taipgi publikacijų, \$200. Siųsp sunaudotų žen- klų 200 už \$1.00. Ženkliai stampuoti, parinkti žėli ir svarus, kad viskas matytus. Pinigus naudosiu atstatymui teiškes. Svetimi tautiečiai įdomau- ja tuomi. Užsakymai, prisunčiant pinigų registruotose laiškuose, bus tuojaus sažiniškai pildomi.

P. Kirkilionis, 4 lauko pašto kon- tora, Veik. Armija, LITHUANIA.

ATYDA VISIEMS!

NAUJA Lietuviška Valgomų Daik- tų Krautuvė atsidarė ant kampo 4 Sigel st. ir Harding st. Užlaikysime viokios mėsos ir įvairių valgomų daiktų ir parduosime kožiausia kaina. Kviečiu visus lietuivus, kurie tik musų aplinkėje gyvena lankytis į mūsų krautuvę ir sau reikalingus daigtus pasipirkt. Visas šviežias ir naujai sutaisyta, visi busite užgan- dinti. Sirdingai kviečiam visus.

ALBINAS STANKUNAS, 4 Sigel St., Worcester, Mass.

PARSIDUODA.

GERA PROGA pirkt šaltkosės ir fruktų krautuvę ant Millbury gatvės. Pelnio į metus neša nuo \$20,000 iki \$25,000. Atsimoka už save per me- tus.

J. H. MESSIER, 162 Millbury st., Worcester, Mass. (39-40)

PAJIEŠKOJIMAI.

PAJIEŠKAU savo tėvo Bernado Tamošino iš Kleboniškių, Kruonio valsčiaus, Trakų apskrčio. Iškeliavo Amerikon 1908 metuose. Sunęs, Kas- tantas ir Alesius prašo atsinaukt. Mo- tina mirė 1913 metais.

Alesius Tamošinas, Inžinerijos pulko, 5-ta saporių kuopa, Lithuania.

KAM KENTĖTI?

Raumatismu, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu pgritini su

PAIN-EXPELLER

Valžbaženklis užrėg. S. V. Pat. Ofise. Žiūrėk, kad gautum tikrąjį-garsųjį per daugiau kaip 50 metų.

Belibauk, kad turėtu įbaro (Anchor) Valžbaženklį.

Ar kenčiate nuo vidurių nesmagumų ir nevirškinimo?

Zmonės tankiai mano, kad jie turi širdies liga arba appendicitis, iš prie- žasties skausmo, kuris ištikro paėina nuo geso viduriuose. Eikite pas sa- vo aptiekojų ir nusipirkite Pepsinic Seltzer, jeigu norit pasveikt.

yra vienintėlis gyduote, kuri paleng- vina nerviškumą, vidurių nesmagu- mus, ir numalšina vėmima laike nės- tumo. Neturi jokių vaistų kenksmin- gų širdžiai. Galite gaut bile aptiekoj, arba rašykite,

Pepsinic Seltzer Co.,

PARSIDUODA PIANAS nepapras- tai pigiai del nekurių priežastų. Patartina norintims turėt gerą pi- aną, reikalauj tuojaus, kad paskui nebūtų pėrvėlu.

P. P. STEPONKUS, 107 Ward st., Worcester, Mass. (37-39)

KILA IŠGYDOMA.

Su Stuardo Plapao Paduikaitė. Jus galite mest šalin visus diržus, ka- dangi Plapao paduikaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kijos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pri- dėta nenusenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendži- nų neturi. Minkšta, lengva nešiojimi. Pigi. Jokio nesmagumo darbe netu- rėsi. Gauta aukso medalius. Mes prisijusime, ką sakome, atsiusime jums išmėginimui visai DYKAI.

PLAPAO LABORATORIES, 3059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

PRANEŠIMAS!

Puiki grosernė ir buėrnė. Praneša- viems lietuiviams, jog mes naujai užėjome grosernė ir buėrnė. Viską naujai sutaisėme ir pripildėme su įvairi- mis, šviežiais valgomais daiktais, mėsa ir daržovėmis. Kaip senas Worcesterio gyventojas ir visada dir- bęs su savo broliais įvairiuose tautos darbuose, kviečiu visus, kuriems pa- ranku pas mus užėit ir sau reikalin- gą maistą pirktis. Visada patarnau- simė jums kuogeriausia.

PLAPAO BARTKUS, 25 Columbia St., Worcester, Mass. (36-39)

NAMAI - FARMOS Parsiduoda

FARMA 84 akru žemės, 35 ariar- mos, gražus sodas, vanduo bėgantis į namą ir barne. 15 karvių, 5 telyčios, 2 arkliai, vištos, žąsis, šienas ir vis- kas kas tik prie farmos, visai šale Worcesterio. Kaina \$7800.

FARMA 107 akru žemės, 42 akrai ariamos ir pirmos klesos žemė. Namas 12 kambarių, bėgantis vanduo, su ge- so šviesa, barne dėl 20 karvių, vanduo bėgantis į barne, ir kitos pasūres, 14 karvių, 2 telyčios, 3 arkliai, vištos, pirmos klesos vežimai ir farmos pa- dargai, pilna barne šieno, ir visokios daržovės. Per labai daugelį metų val- doma per senus amerikonus, tik 4 mažės iki Worcesterio, parsiduoda už puse vertės. Kaina \$10,000.

NAMAS 4 šeimynų su visais įtai- symais, randų į mėnesį \$104. Ant greito pardavimo, kaina \$9900, įpė- kėt \$1500.

36 akrai žemės su mišku, šale mies- to farmos, miškas vertas \$2000. Man reikia pinigų. Parduosiu po \$100 ak- rų, vertės \$300 už akra. Pasiskubin- kite. Kas pirmenis tas laimės. Turiu tenementų ant randos.

JONAS BUKOKAS, 25 Millbury St., Worcester, Mass.

BRONĖ SALINIUTĖ, LIETUVĖ PIANISTĖ baigusi New Yorko muzikos kon- servatorijos kursą, duoda privatiš- kai Piano Lekcijas. Kreipkitės— 179 Grand st.

Jis linksmas, nes turi BAMBINO

—Valžbaženklis Reg. S. V. Pat. Biuro

Kadikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiau!

Bambino yra geriausia gy- duolė nuo užkietėjimo, die- gimo ir kitų vidurių suirimų. Veikia greitai ir visiskai. Jis yra geriausias kudių drau- gas.

35c. aptiekose arba už 40c. prisunčiamė tiesiai iš labara- torijos.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Antanas J. Milleris,

Lietuvis advokatas, 406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

ČEDYK LEIBELIUS NUO CHALLENGE PIENO

DĖL BRANGIŲ DOVANŲ

Laikykit kelias blėšines savo šėpoj.

Parašyk bile kurioo antrašu ant leibelio užpakalio dėl paveik- sluto dovanų surašo.

"Užsimoka čedyt leibelius."

(No. 105)

CUNARD

IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ per Liverpool.

ant naujų, didelių, puikių alieju varomų laivų:

TYRRHENIA lapkričio 4

ALGERIA lapkričio 25-tą

SAMARIA Spalio 20-tą

Greitas patarnavimas į Lietuvą ir į visas Baltijos valstijas. Puikios vie- tos, geras valgis.

Taipgi iš New Yorko, ypatiškaai prižiūrėta kelionė į Lietuvą ir visas Baltijos valstijas kas utarninką ant trijų marių milžinų, su pėrsėdimu Southamptono.

MAURETANIA, AQUITANIA, BERENGARIA.

Pasiėkia LIETUVĄ į 9-nias dienas. Dėl informacijų kreipkitės prie vietinio agento arba į CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd., 126 State St., Boston, Mass.

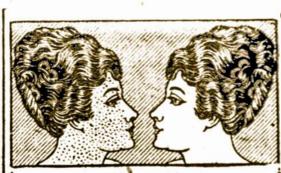
APTEIKA

Vienintėlis Lietuvių Vaistinyčia. Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia aty- da; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies.

Budamas 6-sus mėnesius Lietuvo- je, parinkau ir pargabenuo daug nau- dingu vaistų iš Lietuvos ir iš kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gyduoliu nuo visokių ligų.

Norėdami suėdyt pinigus ir svei- katą, visados kreipkitės į musų aptie- ką, kuriems nėra galima per tolumą atėit, tai rašykite, o mes prisijusime reikalingus vaistus per Ekspresą.

A. BUDREVICIUS, Provizorius, 93 Millbury St., Worcester, Mass.

TASKAI—PUČKAI. Saulės nudegimas, rulkės, ir kiti odos nesveikumai, kurie suga- dina išvaizdą, tuoj išgydomi su

VERVENA BALSAM OF YOUTH Tūkstančiai moterių vartoja jį kasdien, ir giria jį. Pamėginkit vieną sykį, ir džiaugkitės pasekmė- mis. Kaina \$2.00. Prisiųskit 25c. markėmis, o už balsamą užmokė- sit po priėmimui.

VERVENA LABORATORY, INC. 724 Hartford Bldg., Chicago, Ill. (38-40)

Kuomet skauda jums galvą arba negalite matyt skaityt ar dirbt, atėitkite pas mus ir mes pritaikysi- me jums akinius, kurie jums pa- gelbės.

Pope Optical Co., 397 Main St., Worcester, Mass. (Viršui Moulton's krautuvės)

Ar Kojos Nesveikos?

Mano moksliskas FOOT POW- DER ir PEDIC OINTMENT sutei- greitą pagalbą minimal žmonių, kenčiančių nuo skaudžių, pavargu- sių, ištinusių, degančių, dvokiančių kojų. Jei kojos nesveikos, ir norit išsigydyt, pasiųskit \$1.00 paduotu antrašu, del gyduolių, ir mes tuoj prisijusim su instrukcijom kaip vartot ant nauodos.

DR. JOHN J. GILLIN, Foot specialist, 423 Irving ave., Brooklyn, N. Y. (38)

HOLLAND AMERICA LINE

Geriausias, tiesiausias susisie- kimas su Lietuva vandeniu. Laivai perkelia pasažierus iš Rotterdamo tiesiai į Pilavą. Laivai išplaukia iš New Yorko:

ROTTERDAM ruzsėjo 30-tą

RYNDAM spalio 7-tą.

NIJEUW AMSTERDAM Spalio 21-mą.

NOORDAM Spalio 28-tą.

Mūsų laivai turi geriausias vie- tas dėl trečios klijos pasažieriu. Del užsakymų kreipkitės prie vietinių agentų, ar į HOLLAND - AMERICA LINE, 89 State Street, Boston, Mass.

Suite 71. Tel. Park 7636

Dr. Ruth F. Bernot, Lietuvių Dentistė.

Central Exchange Bldg. 311 Main St., Worcesterysteryje.

PRANAS LEVERIS, Dailydė-staliorius.

Užima kontraktus ant buda- vojimo ir taisyimo namų. Taip pat taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio dar- bus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu—

15 MILLBURY ST., Tel: Park 8177. Worcesterysteryje.

JONAS ČERNIUS, 8 Vernon St., Worcester, Mass.

DR. F. S. ZURWELL, Lietuvis burnos Chirurgas ir Dentistas. 25 Millbury Street, Telephone C. 3721 J. Worcester, Mass. Nedėliomis pagal sutartį

DR. TESSMER, Dentistas. Saugus dantų taisytojas už priėtinamą kainą. 306 Main St., Worcesterysteryje. OFISO VALANDOS: nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai.

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street

Turtas — \$20,000,000

Idejimai eina ant intereso pirma biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. popiet.

Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdejimo, nuo 6 iki 8 val. vakare.

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street

Turtas — \$20,000,000

Idejimai eina ant intereso pirma biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. popiet.

Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdejimo, nuo 6 iki 8 val. vakare.

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street

Turtas — \$20,000,000

Idejimai eina ant intereso pirma biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. popiet.

Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdejimo, nuo 6 iki 8 val. vakare.

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street

Turtas — \$20,000,000

Idejimai eina ant intereso pirma biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. popiet.

Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdejimo, nuo 6 iki 8 val. vakare.

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA.

Astrus Škausmų

ir reumatisko uždegimo galima pasekmingai išgydyti su

SEVERA'S GOTHARDOL

Ištikimos linimentas

Gerai vaistas dėl susimūsimo, išsukimo, lūmimo, raumenų šlyvumo, skausmus šlrėnose ir šonlose.

KAINA 30 IR 60 CENTAI.

Klauskite pas apfiekorius.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Užsitikimas, teisingas, dentistas pataisys jums dantis.

Auksiniai dantys, kuriuos aš padarau, yra geri per metus metus. Aš vartuju tik geriausia materijola.

Aš ištraukiu dantis be skaus- mo. Žmonės, kurie bijosi, atei- na pas mane.

Daugiau lietuvių ateina pas mane negu pas kitą kokį denti- stą. Kalbame lietuviškai. Darbas gvarantuotas.

Dr. Frederick Brown, Dentistas. 34 Front st., Šale Plaza Teatro, Atdara vakarais. Worcesterysteryje.

LUCKY STRIKE CIGARETTE

CERIAUSI CIGARETAI!!